

Izvještaj o javnom objavljivanju

NLB Banke AD Podgorica

31. 12. 2023. (godišnji)

U skladu sa Odlukom o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji

Sektor kontrole upravljanja rizicima
U Podgorici, maj 2024. godine

Sadržaj

Sadržaj

1. Uvod 6

2. Godišnji finansijski izvještaji sa mišljenjem spoljnjeg revizora.....6

3. Ciljevi i politike upravljanja rizikom 6

3.1. Strategija i postupci upravljanja kategorijama rizika.....6

3.2. Struktura i organizacija funkcije upravljanja rizicima 7

3.3. Obim i vrsta sistema izvještavanja 8

3.4. Zaštita od rizika i ublažavanje rizika, strategije i postupci za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika i ublažavanja rizika 8

3.5. Izjave organa upravljanja kreditne institucije o primjerenosti mehanizama za upravljanje rizičnim profilom i strategiji kreditne institucije 9

3.6. Broj direktorskih pozicija članova organa upravljanja kreditne institucije.....9

3.7. Politike i procedure koje se odnose na izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove organa upravljanja kreditne institucije 9

3.8. Politika raznovrsnosti pri izboru članova organa upravljanja, svrha i svi relevantni ciljevi te politike, kao i mjera u kojoj su svrha i ciljevi politike ostvareni.....9

3.8. Opis toka podataka o upravljanju rizicima prema organima upravljanja.....9

3.9. Broj održanih sjednica odbora za rizike.....9

4. Konsolidacija 10

5. Podaci o regulatornom kapitalu.....10

5.1. Sastav regulatornog kapitala (u 000 Eur) na 31.12.2023. 10

5.2. Opis glavnih karakteristika instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koje je emitovala kreditna institucija i uslovi instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala 12

5.3. Vrsta i iznos svakog prudencijalnog filtera koji se primjenjuje u skladu sa čl. 14 do 17 Odluke o adekvatnosti kapitala, stavki koje su odbijene u skladu sa čl. 18, 48 i 58 Odluke o adekvatnosti kapitala, stavki koje nisu odbijene u skladu sa čl. 31, 38, 48, 58 i 88 Odluke o adekvatnosti kapitala..... 12

Sadržaj

5.4. Opis svih ograničenja koja se primjenjuju na obračun regulatornog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kao i instrumenata, prudencijalnih filtera i umanjenja na koje se ta ograničenja primjenjuju . . 13

5.5. Sveobuhvatno objašnjenje osnove na kojoj su izračunate stope kapitala, ako su te stope kapitala izračunate primjenom elemenata regulatornog kapitala koji su utvrđeni na osnovi koja nije određena u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala. 13

6. Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti. 13

7. Podaci o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane 24

8. Podaci o kontracikličnom baferu kapitala 25

9. Podaci o izloženosti kreditnom riziku i riziku razvodnjavanja. 25

10. Podaci o opterećenoj i neopterećenoj imovini 32

11. Podaci o promjeni standardizovanog pristupa 32

12. Podaci o izloženosti tržišnom riziku 33

13. Podaci o upravljanju operativnim rizikom. 33

14. Podaci o ključnim indikatorima 33

14.1 Sastav regulatornog kapitala i kapitalni zahtjevi izračunati u skladu sa članom 101 Odluke o adekvatnosti kapitala (u 000 Eur) 33

14.2 Ukupan iznos izloženosti riziku izračunat u skladu sa članom 101 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala. 33

14.3 Iznos i sastav dodatnog regulatornog kapitala koji kreditna institucija mora da drži u skladu sa članom 279 stav 1 tačka 1 Zakona, ako je primjenljivo 34

14.4 Zahtjev za kombinovani bafer koji kreditna institucija mora da drži u skladu sa Zakonom. 34

14.5 Koeficijent finansijskog leveridža i mjere ukupne izloženosti izračunatim u skladu sa članom 496 Odluke o adekvatnosti kapitala. 34

14.6 Podaci o koeficijentu likvidne pokrivenosti izračunatom u skladu sa propisom kojim se uređuje upravljanje rizikom likvidnosti 35

15. Podaci o izloženosti riziku kamatne stope iz pozicija kojima se ne trguje 36

16. Podaci o izloženosti pozicijama sekjuritizacije 38

Sadržaj

17. Podaci u vezi politike primanja 38

Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri utvrđivanju i provjeri politike primanja 38

Karakteristike Politike primanja, uključujući kriterijume koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagođavanje rizicima, odlaganje primanja i prenos prava 38

Odnos između fiksnih i varijabilnih primanja 39

Kriterijumi uspješnosti po kojima se dodjeljuju primanja 39

Glavni parametri i obrazloženje strukture varijabilnih primanja kao i drugih primanja 39

Ukupni kvantitativni podaci o primanjima, podijeljeni prema oblasti poslovanja 40

Ukupni kvantitativni podaci o primanjima podijeljeni na više rukovodstvo i druge zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucija 40

Iznosi primanja dodijeljenih za finansijsku godinu, podijeljeno na fiksna primanja, uključujući opis fiksnih komponenti i varijabilna primanja kao i broj zaposlenih kojima su dodijeljena ta primanja 40

Iznosi i oblici dodijeljenih varijabilnih primanja, iskazano posebno za isplate u gotovom novcu, akcije, instrumente povezane sa akcijama i druge vrste, kao i podatke o odloženim primanjima 41

Iznosi odloženih primanja dodijeljen za uspješnost u prethodnim periodima, iskazani posebno za iznos za koji se pravo iz primanja prenosi u finansijsku godinu i iznos za koji se pravo iz primanja prenosi u naredne godine 41

Iznosi odloženih primanja za koje se pravo prenosi u finansijsku godinu, isplaćenih tokom finansijske godine kao i umanjenih na osnovu usklađivanja sa uspješnošću 42

Garantovana varijabilna primanja dodijeljena tokom finansijske godine i broj zaposlenih kojima su ta primanja dodijeljena 42

Otpremnine dodijeljene u prethodnim periodima koje su isplaćene tokom finansijske godine 42

Broj otpremnina koje su dodijeljene tokom finansijske godine, podijeljeno na otpremnine koje su unaprijed isplaćene i odložene otpremnine, broj korisnika tih isplata i najveća isplata koja je dodijeljena jednom licu 42

Broj zaposlenih čija primanja iznose 50,000 EUR i više, iskazano u posebnim razredima primanja od 25,000 EUR .42

Kvantitativni podaci o primanjima organa upravljanja 43

18. Podaci o koeficijenu finansijskog leveridža 43

19. Podaci u vezi zahtjeva za likvidnošću 43

Sadržaj

20. Podaci o primjeni IRB pristupa na kreditni rizik 44

21. Podaci u vezi primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika 44

21.1. Osnovne karakteristike politika i postupaka za bilansno i vanbilansno netiranje
i obim korišćenja ovog tipa zaštite 44

21.2. Osnovne karakteristike politika i postupaka za vrednovanje prihvatljivog
kolateralu i upravljanje tim kolateralom.....44

21.3. Opis glavnih vrsta kolateralu koje je kreditna institucija primila u cilju ublažavanja kreditnog rizika.....44

21.4. Za jemstva i kreditne derivate koji se koriste kao kreditna zaštita, glavne vrste davaoca jemstava i drugih
ugovornih strana u kreditnim derivatima kao i njihovu kreditnu sposobost, koje se koriste u svrhu smanjenja
kapitalnih zahtjeva, osim onih koje se koriste kao dio struktura sintetičkih sekjuritizacija 45

21.5. Podaci o koncentracijama tržišnog i kreditnih rizika u okviru primjenjenih
tehnika ublažavanja kreditnog rizika 45

21.6. Kreditna institucija koja izračunava iznos rizikom ponderisanih izloženosti u skladu sa
standardizovanim pristupom ili IRB pristupom, dužna je da javno objavi podatke koje se odnose na
ukupnu vrijednost izloženosti koja nije pokrivena prihvatljivom kreditnom zaštitom i ukupnu vrijednost
izloženosti koja je pokrivena prihvatljivom kreditnom zaštitom nakon primjene korektivnih faktora. 46

21.7. Odgovarajući faktor konverzije i ublažavanje kreditnog rizika koje je povezano sa izloženošću i učestalost
primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika sa efektom zamjene ili bez njega 46

21.8. Za kreditnu instituciju koja izračunava iznose rizikom ponderisanih izloženosti u skladu sa standardizovanim
pristupom, iznos bilansnih i vanbilansnih izloženosti prema kategorijama izloženosti prije i poslije primjene
faktora konverzije kao i u vezi sa tim ublažavanja kreditnog rizika 46

21.9. Za kreditnu instituciju koja izračunava iznose rizikom ponderisanih izloženosti u skladu sa
standardizovanim pristupom, iznos rizikom ponderisanih izloženosti i odnos tog iznosa rizikom ponderisanih
izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon primjene odgovarajućeg faktora konverzije i ublažavanja kreditnog
rizika povezanog sa izloženošću. 46

22. Podaci u vezi primjene naprednih pristupa za operativni rizik.....46

23. Podaci u vezi primjene internih modela za tržišni rizik 47

24. Izuzeci od obaveze javnog objavljivanja podataka 47

1. Uvod

Evropska regulativa na području adekvatnosti kapitala koja se temelji na načelima Bazela II, između ostalog, predviđa transparentnost poslovanja kreditnih institucija. Evropske banke dužne su objaviti određene informacije koje treba da omoguće dovoljan nivo informisanosti potencijalnim investitorima o rizicima kojima je banka izložena u svakodnevnom poslovanju.

U Crnoj Gori područje obaveznih objavljivanja uređuje Odluka o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji (u daljem tekstu Odluka). U skladu sa tom odlukom, NLB Banka objavljuje informacije za 31.12.2023. godine.

Podatke i informacije koji su predmet javnog objavljivanja u skladu sa Odlukom, kreditna institucija je dužna da objavljuje na svojoj internet stranici.

Za NLB Banku nisu relevantna objavljivanja koja se odnose na vrste poslova koje NLB Banka trenutno ne obavlja: sekjuritizacija, kao ni objavljivanja vezana za konsolidaciju i za podatke koji su propisani nakon izmjena u regulativi koje se primjenjuju od 01.01.2022. godine.

2. Godišnji finansijski izvještaji sa mišljenjem spoljnog revizora

Finansijske iskaze, koje čine: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Godišnji izvještaj, Finansijski izvještaji 31.12.2023. sa mišljenjem nezavisnog revizora, banka objavljuje na svojoj internet stranici.
<https://www.nlb.me/me/nlb-banka/investitori>.

3. Ciljevi i politike upravljanja rizikom

NLB Banka AD Podgorica je članica NLB grupe koja posluje na bankarskom tržištu Crne Gore.

3.1. Strategija i postupci upravljanja kategorijama rizika

U cilju ostvarivanja strateških ciljeva banke, posebna pažnja je posvećena praćenju i upravljanju svim kategorijama rizika sa kojima se banka suočava – kreditnom, tržišnom, kamatnom, riziku likvidnosti, operativnom, strateškom, riziku ugleda, riziku profitabilnosti i riziku kapitala. Krovna strategija upravljanja rizicima data je u dokumentu “Strategija upravljanja rizicima NLB Banke”, koja ujedno predstavlja osnovni interni dokument kojim se definišu ishodišta za osnivanje, organizaciju i aktivnosti upravljanja rizicima u banci. Osnovna svrha strategije upravljanja rizicima je definisanje ključnih pretpostavki/orijentacija u preuzimanju rizika u cilju ostvarivanja strateških poslovnih ciljeva. Ispunjavanjem definisanih ciljeva Banka će postići stručno i odgovorno preuzimanje rizika što će imati za rezultat dugoročno ispunjavanje poslovnih ciljeva Banke, kao i postizanje regulatornih zahtjeva na području upravljanja rizicima. Sistem upravljanja rizicima podrazumijeva upravljanje svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Cilj sistema nije samo ispunjenje internih i eksternih zahtjeva regulatora, već i postizanje jednog od osnovnih ciljeva Banke, a to je efektivno i krajnje efikasno upravljanje rizicima.)

Uz krovnu strategiju, sveobuhvatan set internih politika, pravila i procedura, koje usvaja Upravni odbor banke, uz saglasnost Nadzornog odbora Banke, detaljnije definišu:

- Praćenje i upravljanje kreditnim rizikom sa ciljem minimiziranja gubitaka po osnovu kreditnog rizika;
- Način obezbjeđivanja zadovoljavajuće likvidnosti;
- Minimizaciju uticaja na rezultat banke, kao posljedica negativnog uticaja koji proizilaze iz tržišnih rizika;
- Efikasno upravljanje operativnim rizicima, odnosno sprječavanje nastanka gubitaka po osnovu štetnih događaja koji su posljedica operativnog rizika;
- Efikasno upravljanje nefinansijskim rizicima;
- Procesi upravljanja pojedinom vrstom rizika navedeni su u računovodstvenom dijelu godišnjeg izvještaja (Napomene uz finansijske izvještaje, Upravljanje finansijskim rizikom).

3.2. Struktura i organizacija funkcije upravljanja rizicima

Za upravljanje rizicima, kojima je izložena NLB Banka AD Podgorica u svom poslovanju, odgovoran je Upravni odbor NLB Banke AD Podgorica. Strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja pojedinačnim rizicima i odgovarajuća planska dokumenta usvaja Upravni odbor, uz saglasnost Nadzornog odbora NLB Banke AD Podgorica, čime se definiše institucionalan okvir za preuzimanje rizika u poslovanju. Upravni odbor Banke je odgovoran za organizovanje sprovođenja usvojenih strategija, politika i planova. Praćenje izloženosti rizicima u NLB Banci AD Podgorica centralizovano je u okviru Sektora kontrole upravljanja rizicima, koji je samostalna organizaciona jedinica i jedna od tri kontrolne funkcije u Banci. Ovakvo centralizovano praćenje obezbjeđuje implementaciju standardizovanih i sistemski uređenih pristupa ovladavanja rizika. Sektor kontrole upravljanja rizicima je odgovoran neposredno članu Upravnog odbora zaduženom za ovo područje – CRO (Chief Risk Officer).

Odgovorna tijela zadužena za upravljanje rizicima su:

- Upravni odbor, odgovoran za uspostavljanje sistema upravljanja rizicima, koji, u skladu sa tim, prati efikasnost i adekvatnost sistema upravljanja rizicima.
- Odbor za rizike, kao stalno radno tijelo Nadzornog odbora, pruža podršku u nadzoru sprovođenja strategije za upravljanje rizicima, a naročito rizikom likvidnosti, tržišnim rizikom, kreditnim rizikom i operativnim rizikom, radi njihove procjene u odnosu na odobrenu sklonost preuzimanju rizika i strategiju upravljanja rizicima, te obavlja i druge zadatke u skladu sa regulativom.
- Revizorski odbor, koji obavlja poslove u skladu se zakonom kojim se uređuje revizija.

Pored gore navedenih tijela, odgovornosti za upravljanje rizicima imaju i Odbor za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom Banke, Kreditni odbor, Odbor za listu za intenzivno staranje, nadzornu listu i praćenje problematičnih plasmana i Komisija za likvidnost.

U upravljanja rizicima, Banka kao važan element koristi pristup tzv. “tri linije odbrane od neadekvatnih rizika”. Tri linije odbrane od neadekvatnih rizika se odnose na:

- poslovne sektore
- upravljanje rizicima i usklađenost poslovanjam
- internu reviziju

Druga linija odbrane je područje upravljanja rizicima i usklađenost poslovanja. Druga linija odbrane je zadužena za nadzor nad procesom upravljanja rizicima. Obezbeđuje vođstvo i usmjeravanje u kontekstu upravljanja rizicima i razvoj okvira upravljanja rizicima. Dalje, druga linija odbrane je zadužena da prati ispunjavanje zakonskih i regulatornih obaveza Banke, podsticanje poštovanja etičkih i principa vezanih za integritet, uključujući i bezbjednost informacija i zaštitu podataka o ličnosti i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Treća linija odbrane podrazumjeva značajnu ulogu interne revizije, koja sprovodi nezavisne i

sveobuhvatne kontrole u procesu upravljanja rizicima (uključujući pregled sistema internih kontrola) i o istim podnosi izvještaje stručnim službama i organima upravljanja u banci.

3.3. Obim i vrsta sistema izvještavanja

Sektor kontrole upravljanja rizicima je odgovoran za sistem izvještavanja na području upravljanja rizicima i kapitalom, kako spoljnim korisnicima (Centralna banka Crne Gore, spoljni revizor, matična banka, kreditori), tako i internim korisnicima (Upravni odbor, Revizorski odbor, Kreditni odbor, Odbor za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom Banke, Odbor za listu za intezivno stranje, nadzornu listu i praćenje problematičnih plasmana). Pored praćenja rizika i pomenutog izvještavanja prema različitim korisnicima, u Sektoru kontrole upravljanja rizicima se sprovodi utvrđivanje značajnosti i ocjenjivanje nivoa pojedinačnih rizika.

Organizacija i razgraničenja odgovornosti područja upravljanja rizicima osmišljeni su na način da sprječavaju nastanak sukoba interesa i obezbjeđuju transparentan i dokumentovan proces praćenja odluka pri adekvatnom protoku informacija po vertikali. Izvještavanje na području upravljanja rizicima u NLB Banci AD Podgorica obavlja se u skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore, kao i standardima NLB Grupe. Izvještavanje se odvija u okviru standardizovanih izvještaja koji se izrađuju na osnovu metodologija za mjerenje i praćenje pojedine vrste rizika, te uspostavljene odgovarajuće baze podataka. Izvještavanje se vrši na mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj osnovi u skladu sa relevantnom regulativom.

Sistemi mjerenja rizika sastavni su dio politika i ostalih internih akata na području upravljanja rizicima, koji su takođe usklađeni sa regulativom Centralne banke Crne Gore i standardima NLB Grupe.

3.4. Zaštita od rizika i ublažavanje rizika, strategije i postupci za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika i ublažavanja rizika

Banka ima organizovan sistem internih akata u funkciji zaštite od rizika i ublažavanja rizika, kao i procese za kontinuirano praćenje efektivnosti zaštite od rizika i ublažavanja rizika.

Ključna interna akta na nivou NLB Banke AD Podgorica koja se odnose na ovo područje su:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja likvidnošću NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja valutnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja operativnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika investiranja u hartije od vrijednosti bankarske knjige NLB Banke,
- Politika upravljanja modelima,
- Politika upravljanja kolateralima,
- Politika upravljanja nefinansijskim rizicima.

3.5. Izjave organa upravljanja kreditne institucije o primjerenosti mehanizama za upravljanje rizičnim profilom i strategiji kreditne institucije

Usvajanjem ovog izvještaja, organi uprave kreditne institucije izjavljuju da su mehanizmi za upravljanje rizičnim profilom i strategija kreditne institucije primjereni.

3.6. Broj direktorskih pozicija članova organa upravljanja kreditne institucije

Na dan 31.12.2023. godine Upravni odbor NLB banke AD Podgorica činilo je 3 (tri) članova, od čega je jedan predsjednik Upravnog odbora.

3.7. Politike i procedure koje se odnose na izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove organa upravljanja kreditne institucije

Banka ima usvojenu Politiku za procjenu primjerenosti članova Nadzornog i Upravnog odbora i nosilaca ključnih funkcija u NLB Banci AD Podgorica. Politika definiše postupak pripreme procjene primjerenosti članova/kandidata za Upravni odbor ili Nadzorni odbor i nosilaca ključnih funkcija u NLB Banci AD Podgorica, uključujući: nadležnosti za procjenu primjerenosti, detaljna pravila postupka procjene primjerenosti, podatke i dokaze koje kandidat mora da dostavi Banci u svrhu procjene primjerenosti, okolnosti zbog kojih Banka mora da izvrši novu procjenu primjerenosti, obaveze obavještavanja o svemu što bi moglo da utiče na promjenu procjene primjerenosti, kriterijume za procjenu primjerenosti, uključujući kriterijume za utvrđivanje kolektivne primjerenosti u odnosu na primjerenost pojedinog člana odbora, metode stručnog osposobljavanja u slučaju potrebe za dodatnom obukom i usavršavanjem i predloge mjera u slučajevima kada kandidat nije primjeren za funkciju s obzirom na procjenu Banke.

3.8. Politika raznovrsnosti pri izboru članova organa upravljanja, svrha i svi relevantni ciljevi te politike, kao i mjera u kojoj su svrha i ciljevi politike ostvareni

Banka ima usvojenu Politiku obezbjeđivanja raznovrsnosti organa upravljanja i višeg rukovodstva. Postavlja okvir u oblasti raznovrsnosti i zastupljenosti oba pola u organima upravljanja (Nadzorni odbor i Upravni odbor) i višem rukovodstvu, i propisuje proces biranja i imenovanja kandidata. Ovom Politikom, NLB Banka postavlja i okvir za raznovrsnost u pogledu obrazovanja, opsega znanja, vještina i iskustva, starosti, pola, međunarodnog iskustva i geografskog porijekla. Raznovrsnost organa upravljanja i višeg rukovodstva omogućava različita mišljenja, samostalnost, dobro promišljene i uravnotežene odluke, upravljanje rizicima i time veći učinak i efikasnost Banke.

3.9. Opis toka podataka o upravljanju rizicima prema organima upravljanja

Sektor kontrole upravljanja rizicima, koji je jedna od tri kontrolne funkcije Banke, priprema i predstavlja organima odlučivanja izvještaj o upravljanju rizicima na mjesečnom nivou. Pored toga, postoji čitav set drugih izvještaja koji se pripremaju i predstavljaju u skladu sa definisanom dinamikom (ili po potrebi).

3.10. Broj održanih sjednica odbora za rizike

NLB banka AD Podgorica je u toku 2023. godine održala 14 (četrnaest) sjednica Odbora za rizike.

4. Konsolidacija

NLB Banka AD Podgorica nema podređenih lica sa kojima bi se konsolidovala, pa u skladu sa tim objavljuje informacije samo na individualnoj osnovi.

5. Podaci o regulatornom kapitalu

Kreditna institucija je dužna da u vezi sa regulatornim kapitalom javno objavi podatke koje se odnose na potpuno usklađenje stavki redovnog osnovnog kapitala, stavki dodatnog osnovnog kapitala, stavki dopunskog kapitala, kao i prudencijalnih filtera i umanjenja koja se primjenjuju na regulatorni kapital kreditne institucija; Podaci su prezentovani u pregledu niže.

5.1. Sastav regulatornog kapitala (u 000 Eur) na 31.12.2023.

R.br	Opis pozicije	IZNOS
1=1.1+1.2	REGULATORNI KAPITAL	87,560
1.1 = 1.1.1+1.1.2	OSNOVNI KAPITAL (Tier 1)	85,771
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL (CET 1)	85,771
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	33,794
1.1.1.1.1	plaćeni instrumenti kapitala	26,648
1.1.1.1.3	emisiona premija (premija na akcije)	7,146
1.1.1.2	Neraspoređena (zadržana) dobit	44,332
1.1.1.2.1	Neraspoređena (zadržana) dobit iz prethodnih godina	36,349
1.1.1.2.2	priznata dobit ili gubitak (tekuće godine)	7,983
1.1.1.2.2.1	dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva (poz 22 iz BU)	26,610
1.1.1.2.2.2	(–) iznos dobiti ostvarene u toku tekuće godine ili dobiti ostvarene na kraju tekuće godine koji ne zadovoljava uslove za priznavanje	18,627
1.1.1.3	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (ukupni ostali rezultat) – FVOCI	-1,591
1.1.1.3.2.	dobici ili gubici nastali ponovnim vrednovanjem instrumenata raspoloživih za prodaju utvrđenih u skladu sa MSFI 9	-1,588
1.1.1.3.3.	ostali dobiti ili gubici uključeni u ostalu sveobuhvatnu dobit u skladu sa MRS 1	-3
1.1.1.4	Ostale rezerve	11,108

1.1.1.6	Usklađivanja redovnog osnovnog kapitala zbog prudencijalnih filtera	-27
1.1.1.6.5	(–) usklađivanja vrednovanja zbog zahtjeva za oprezno (prudencijalno) vrednovanje (AVA)	27
1.1.1.6.5.1	(–) usklađivanja vrednovanja izračnata prema jednostavnom pristupu	27
1.1.1.8	(–) Ostala nematerijalna imovina	1,845
1.1.1.8.1	(–) ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza	1,845
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL (AT1)	0
1.2	DOPUNSKI KAPITAL (Tier 2)	1,789
1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dopunski kapital	1,789
1.2.1.1	plaćeni instrumenti kapitala	1,789

Struktura regulatornog kapitala:

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	87,560
1.1.	OSNOVNI KAPITAL (Tier 1)	85,771
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL (CET 1)	85,771
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL (AT1)	0
1.2	DOPUNSKI KAPITAL (Tier 2)	1,789

Koeficijent adekvatnosti kapitala:

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1	Koeficijent redovnog osnovnog kapitala (CET1) – min 4,5%	18.78%
1.1.	Višak (+)/manjak (–) redovnog osnovnog kapitala	65,223
1.2.	Višak (+)/manjak (–) redovnog osnovnog kapitala uključujući bafer	52,666
1.3.	Višak (+)/manjak (–) OCR redovnog osnovnog kapitala	43,265
2.	Koeficijent osnovnog kapitala (Tier 1) – min 6%	18.78%
2.1.	Višak (+)/manjak (–) osnovnog kapitala	58,374
2.2.	Višak (+)/manjak (–) OCR osnovnog kapitala	33,283
3.	Koeficijent ukupnog kapitala (TCR) – min 8%	19.18%
3.1.	Višak (+)/manjak (–) ukupnog kapitala	51,030
3.2.	Višak (+)/manjak (–) OCR ukupnog kapitala	21,761

5.2. Opis glavnih karakteristika instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog

kapitala i dopunskog kapitala koje je emitovala kreditna institucija i uslovi instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala

Akcijski kapital vrijednosti 26.648 hilj. EUR se odnosi na redovne akcije, nominalne vrijednosti 1,74 EUR za jednu akciju, sa promjenljivim nivoom dividende srazmjerno ulozenom kapitalu u akcionarski kapital Banke, sa punim diskrecionim pravom isplate kupona/dividende u pogledu vremena isplate i u pogledu iznosa. U pitanju su nekonvertabilni instrumenti kapitala. Instrument se emituje direktno, na osnovu odluke skupštine akcionara. U pitanju je instrument bez dospjeća koji je potpuno plaćen. Ovaj instrument ispunjava regulatorne zahtjeve za uključenje u redovni osnovni kapital NLB Banke.

Dopunski kapital se odnosi na suobordinisani dug. Subordinisani dug predstavlja instrument duga (uključen u regulatorni kapital Banke) podređen u odnosu na potraživanja koja se odnose na instrumente kvalifikovanih obaveza. Na 31.12.2023. vrijednost koja je uključena u regulatorni kapital je 2.228 hilj. EUR. Instrument nije podložan nikakvim sporazumima kojima bi se dala prednost naplati potraživanja u okviru instrumenata. Izvorni rok dospjeća instrumenta je najmanje pet godina i isti dospjeva 22.09.2027. Instrument nije predmet sporazuma o prebijanju ili netiranju kojima bi se umanjila njegova sposobnost za apsorpciju gubitaka.

5.3. Vrsta i iznos svakog prudencijalnog filtera koji se primjenjuje u skladu sa čl. 14 do 17 Odluke o adekvatnosti kapitala, stavki koje su odbijene u skladu sa čl. 18, 48 i 58 Odluke o adekvatnosti kapitala, stavki koje nisu odbijene u skladu sa čl. 31, 38, 48, 58 i 88 Odluke o adekvatnosti kapitala

Navedeni podaci su prezentovani u hiljadama EUR, u tabeli ispod.

1.1.1.7	Usklađivanja redovnog osnovnog kapitala zbog prudencijalnih filtera	27
1.1.1.7.	(–) usklađivanja vrednovanja zbog zahtjeva za oprezno (prudencijalno) vrednova	27
1.1.1.7.5.1	(–) usklađivanja vrednovanja izračnata prema jednostavnom pristupu	27
1.1.1.6.6	ostala prudencijalna usklađivanja	
1.1.1.9	(–) Ostala nematerijalna imovina	1.845
1.1.1.9.1	(–) ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza	1.845
1.1.1.31	Ostali elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala	

5.4. Opis svih ograničenja koja se primjenjuju na obračun regulatornog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kao i instrumenata, prudencijalnih filtera i umanjenja na koje se ta ograničenja primjenjuju

Ostala prudencijalna usklađivanja se odnose na primjenu privremene mjere iz Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem, kojom se kreditnim institucijama dozvoljavalo da do 30. juna 2023. godine, mogu da iz izračuna stavki redovnog osnovnog kapitala isključe 100% iznosa nerealizovanih gubitaka, utvrđenih nakon stupanja na snagu Odluke, prilikom vrednovanja dužničkih finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju u skladu sa MSFI 9, koji su uključeni u ukupni ostali rezultat.

5.5. Sveobuhvatno objašnjenje osnove na kojoj su izračunate stope kapitala, ako su te stope kapitala izračunate primjenom elemenata regulatornog kapitala koji su utvrđeni na osnovi koja nije određena u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala

Nije primjenljivo u slučaju NLB Banke AD Podgorica.

6. Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti

Cilj utvrđivanja interno potrebnog kapitala NLB Banke AD Podgorica jeste obezbjeđivanje pretpostavki za sigurno i stabilno poslovanje na dugi rok, u odnosu na rizičnost poslovanja.

ICAAP proces ima za cilj procjenu adekvatnosti nivoa kapitala iz ugla rizika sa kojima se banka suočava u poslovanju. Prvi korak ICAAP procesa se odnosi na identifikaciju rizika, a potom i procjenu materijalnosti istih, što je ključna komponenta ICAAP procesa. U okviru ovog procesa, identifikovani su ključni rizici i određen je njihov značaj (materijalnost), kroz sveobuhvatan pristup, uzimajući u obzir EBA tabelu rizika i druga relevantna istraživanja/najbolje prakse u bankarskom sektoru.

Kao rezultat procesa prepoznavanja rizika sa materijalnim uticajem na kapital prepoznati su sljedeći rizici:

- **Kreditni rizik**
  - o Rizik defaulta
  - o Rizik pojedinačne koncentracije
  - o Rizik koncentracije djelatnosti (industrije)
  - o Kamatno indukovani rizik (low materiality)
  - o Tranzicioni rizik (ESG) – kvalitativna procjena
  - o Fizički rizik (ESG) – kvalitativna procjena
- **Tržišni rizik**
  - o Rizik kamatne stope
  - o Rizik kreditnog spread-a
  - o Rizik vrednovanja kamatnih svopova
- **Operativni rizik**
  - o Rizik od prevara i zloupotreba
  - o Rizik neuspostavljanja kolateralala
  - o Rizik izostanka dokumentacije o kreditima / kolateralima
  - o IT rizici
  - o Ljudske greške
  - o Cyber risk
  - o Outsourcing risk
- **Ostali rizici**
  - o Strateški rizik
  - o Rizik profitabilnosti

Kao rezultat procesa prepoznavanja rizika sa materijalnim uticajem na likvidnost prepoznati su sljedeći rizici:

- **Rizik likvidnosti**

- Rizik kašnjenja u servisiranju obaveza
- Funding risk – rizik usljed odliva depozita
- Rizik koncentracije likvidnih rezervi
- Rizik likvidnosti tržišta
- Funding risk – struktura izvora finansiranja
- Funding risk – koncentracije depozita
- Rizik kratkoročne likvidnosti
- Funding risk – stabilnosti depozita po viđenju
- Rizik dnevne likvidnosti
- Rizik tržišne likvidnosti usljed uticaja ESG-a na cjenovnu politiku.

Metodologija obračuna internog kapitala za kreditni rizik

Akcijski kapital vrijednosti 26.648 hilj. EUR se odnosi na redovne akcije, nominalne vrijednosti 1,74 EUR za jednu akciju, sa promjenljivim nivoom dividende srazmjerno uloženom kapitalu u akcionarski kapital Banke, sa punim diskrecionim pravom isplate kupona/dividende u pogledu vremena isplate i u pogledu iznosa. U pitanju su nekonvertabilni instrumenti kapitala. Instrument se emituje direktno, na osnovu odluke skupštine akcionara. U pitanju je instrument bez dospjeća koji je potpuno plaćen. Ovaj instrument ispunjava regulatorne zahtjeve za uključenje u redovni osnovni kapital NLB Banke.

NLB Grupa, pa i NLB Banka ad Podgorica koristi standardizovan pristup kao osnov za obračun potrebnog kapitala za kreditni rizik. Pristup se koristi za izračunavanje potrebnog kapitala u okviru prvog stuba. NLB Grupa je svjesna da ovaj pristup ne obuhvata sve faktore rizika, usljed čega je fokus na identifikaciji dodatnih rizika koji nisu uključeni u obračun prema regulatornom zahtjevu.

Internal ratings-based (IRB) pristup se zasniva na mjerenju očekivanih gubitaka (EL-expected losses) i neočekivanih gubitaka (UL-unexpected losses). Rizikom ponderisana aktiva (RWA) se koristi za izračun neočekivanih gubitaka. NLB Banka ad Podgorica u skladu sa smjernicama NLB d.d. koristi modele na način da procjenjuje interne potrebe kapitala u najboljoj mogućoj mjeri. Poboljšanja kalkulacija za izračun interno potrebnog kapitala su moguća u mjeri praćenja statističkih modela i nadogradnje istih.

Uz IRB pristup, komitenti koji su izloženi prema Banci su podijeljeni u dvije kategorije sa različitim kategorijama rizika:

- (a) pravna lica (PO),
- (b) fizička lica (FO).

U NLB Banci ad Podgorica, segment pravnih lica (PO) je podijeljen na dvije pod kategorije u skladu sa veličinom klijenta:

- velika preduzeća (corporate),
- mala i srednja preduzeća (SME).

Segment fizičkih lica (FO) je podijeljen na 3 podkategorije:

- segment stambenih kredita (tip 202),
- segment potrošačkih kredita (tip 204), i
- ostali segment (minusi, kreditne kartice itd.).

Navedene podjele su u skladu sa IFRS 9 segmentacijom i koriste se u izvještajnim procesima NLB Banke AD Podgorica i Grupe.

U skladu sa IRB pristupom, NLB Banka ad Podgorica vrši kalkulaciju izloženosti (EAD), vjerovatnoću gubitka (PD), ročnost plasmana (M) i LGD komponente u skladu sa bonitetnim razredom klijenta.

Metodologija procjene internog kapitala za rizik koncentracije

U cilju izračuna dodatnog kapitala za rizik koncentracije izvršena je analiza sljedećih rizika:

- Rizika industrije (djelatnosti)
- Rizika pojedinačne koncentracije.

Rizik industrije

Rizik industrije podrazumijeva obračun rizikom ponderisane aktive (RWA) za unaprijed definisane grane industrije u prvom stubu. Kao 10 identifikovanih grana industrije koriste se:

- trgovina na malo i veliko;
- usluge pružanja smještaja i hrane;
- usluge;
- rudarstvo;
- transport i skladištenje;
- poslovanje nekretninama;
- poljoprivreda, lov i ribarstvo;
- prerađivačka industrija;
- građevina;
- finansije.

Rizik industrije se zasniva na primjeni Herfindahl-Hirschman Index (HHI) prema izloženosti klijenata razvrstanih u 10 privrednih grana, a polazi od RWA za pojedine djelatnosti u „prvom stubu“, nakon čega se računa suma kvadrata pojedinačnih učešća djelatnosti u ukupnoj sumi.

Dalji obračun interno potrebnog kapitala se vrši korišćenjem izračunate procentualne vrijednosti HHI i odgovarajućeg modela mapiranja za izračun dodatnog kapitala (Gordy-Lütkebohmert).

Rizik pojedinačne koncentracije

Rizik pojedinačne koncentracije je rizik od nastanka gubitaka usljed nesavršene diverzifikacije izloženosti u portfelju. Ova nesavršena diverzifikacija može proizaći iz male veličine portfelja ili velikog broja izloženosti prema specifičnim dužnicima. ICAAP scenario predviđa izračun rizikom ponderisane aktive (RWA) za sve klijente koji pripadaju corporate segmentu (isključuju se izloženosti prema bankama, državi i fizičkim licima).

Rizik pojedinačne koncentracije se zasniva na korišćenju HHI koji izračunava učešće RWA pojedinačnih klijenata/Grupe povezanih lica u ukupnoj RWA, nakon čega računa sumu kvadrata pojedinačnih učešća, u cilju dobijanja HHI. Dalji obračun interno potrebnog kapitala se vrši korišćenjem odgovarajućeg modela mapiranja za izračun dodatnog kapitala (Gordy-Lütkebohmert).

Metodologija procjene internog kapitala za kamatni rizik

Izračun interno potrebnog kapitala za rizik kamatne stope bazira se na analizi osjetljivosti ekonomske vrijednosti kapitala i osjetljivosti neto kamatnih prihoda.

Osjetljivost kapitala predstavlja uticaj naglog kamatnog šoka na ekonomsku vrijednost kapitala Banke. Kalkulacija se radi u skladu sa EVE metodologijom, a šok iznosi +200 b.p. Rezultat EVE izračuna po stanju na 31.12.2023. je uključen u ekonomsku perspektivu procjene interno potrebnog kapitala.

NLB Banka je u dugom roku osjetljivija iz aspekta osjetljivosti ekonomske vrijednosti kapitala, zbog relativno visokog iznosa kredita sa fiksnom kamatnom stopom i dugoročnih hartija od vrijednosti.

Metodologija procjene internog kapitala za rizik kreditnog sprad-a

Zbog relativno značajnog iznosa dužničkih hartija od vrijednosti koje NLB Banka Podgorica ima u svom portfoliju i koje služe kao rezerve likvidnosti, Banka sprovodi credit spread stresno testiranje. Scenario podrazumijeva paralelno pomjeranje za 100 b.p, koje rezultira negativnim efektom na vrednovanje. Efekti se računaju korišćenjem NSV metode. Šok se primjenjuje na sve dužničke hartije od vrijednosti, bez obzira na računovodstvenu klasifikaciju.

Metodologija procjene internog kapitala za operativni rizik

U cilju određivanja kapitalnog zahtjeva za operativni rizik NLB Banke korišćeni su mjesečni podaci o realizovanim bruto gubicima koji predstavljaju stvarne istorijske štetne događaje koji proizilaze iz operativnog rizika. Iz izračuna se isključuju gubici koji se odnose na procese »Kredit«, »Leasing« i »Factoring«, jer su oni uglavnom pokriveni rezervacijama za kreditni rizik. U tom smislu koristimo i vremenske serije vrijednosti realizovanih naknada gubitaka kako bismo na kraju mogli dobiti neto gubitke. Ovo omogućava korišćenje tehnike bootstrap-a pri čemu se podaci slučajno uzorkuju i pretvaraju u godišnje vrijednosti.

Koristeći postupak slučajnog odabira koji je ugrađen u »R« softver, odaberemo dvanaest nasumičnih mjeseci iz serije podataka, iz vremenskog opsega od 2013. do 31.12.2023. - to nam daje 132 grupe mjesečnih podataka od kojih možemo uzorkovati. Suma nasumično odabranih mjesečnih gubitaka predstavlja jednu 'sintetičku godinu' koja se dodaje popisu podataka s početne tačke. To se ponavlja deset hiljada puta. Proces se radi odvojeno za bruto gubitke i naknade gubitaka.

Podaci se zatim koriste za procjenu **gamma distribucije**.

Gama distribucija se uglavnom koristi za modeliranje rizika što je čini posebno prikladnom za ovaj izračun.

Metodologija procjene internog kapitala za strateški rizik

Kvantifikacija strateškog rizika se sprovodi preko faktora za procjenu strateškog rizika. Faktori se dijele na unutrašnje i spoljne. Rizik je ocijenjen kao materijalan ako je bar jedan od unutrašnjih ili spoljnih faktora koji utiču na sami rizik definisan ocjenom "nestabilan" ili "loš".

Unutrašnji faktori su: Postojanje, jasnoća i transparentnost strategije banke; Organizaciona struktura; Procesi i procedure; Informaciona infrastruktura; Vlasnička struktura; Upravljanje rizicima; Organizaciona klima; Kadrovska podrška; Korporativno upravljanje. Spoljni faktori su: Prilagođavanje konkurenciji; Izmjene u regulativi; Odredbe i druge mjere regulatora; Politička sredina; Ekonomska situacija (poslovno okruženje); Angažovanje spoljnih dobavljača.

Faktori se mogu ocijeniti kao važni ili manje važni. Najviše 7 faktora se mogu ocijeniti kao važni. Ponder za važne faktore iznosi 0,5%, a za manje važne faktore 0,25% regulatornog zahtjeva za kapitalom iz I stuba za datum za koji se radi kalkulacija (tj. 36.511 hilj.Eur). Zahtjev za kapitalom za strateški rizik se izračunava kao zbir rezultata množenja za one faktore koji su bili procenjeni kao "nestabilan", odnosno ocjenom "loš".

Procjena faktora se vrši jednom godišnje u okviru ICAAP procesa, kada se definiše da li se neki od faktora koji utiču na strateški rizik promijenio.

Faktori koji su na 31.12.2023. ocijenjeni ocjenom nestabilno/loše su:

- Prilagođavanje konkurenciji
- Politička sredina i
- Ekonomska situacija.

Metodologija procjene internog kapitala za rizik profitabilnosti

U ICAAP-u je rizik profitabilnosti ugrađen u normativnu (P&L - eng. profit and loss) perspektivu, gdje se pretpostavlja da u stresnim uslovima, Banka ne bi ostvarila planirani rast (umanjenje projektovanih prihoda na bazi nepovećavanja portfolija i aktive) i smanjenje prihoda koje je posljedica formiranja NPL-a. Banka polazi od planskih veličina na strani aktive, portfolija, prihoda i troškova, a potom koristi stresnu pretpostavku ("adverse scenario") da u planskom periodu neće biti ostvaren rast portfolija a da će NPL-ovi (nekvalitetni krediti) rasti, što rezultira nižim prihodima u odnosu na planirane i nižim rezultatom u odnosu na plan. Takođe se projektuje viši nivo troškova obezvrjeđenja u odnosu na planirani. Rizik profitabilnosti je u ekonomskoj perspektivi dio kapitalne rezerve za potencijalne promjene u profilu rizika ili u spoljnom okruženju (rezerva koja nije dostupna za poslovni i povezane rizike i predstavlja dodatni sigurnosni buffer). Uključivanje rizika profitabilnosti u kapitalski zahtjev i rezerve za potencijalne promjene u profilu rizika ili u spoljnom okruženju bi bilo dupliranje.

Rezultati postupka procjene adekvatnosti internog kapitala Banke (u 000 EUR)

MINIMALNI KAPITALNI ZAHTJEVI I PROCJENA INTERNIH KAPITALNIH ZAHTJEVA			
Rizik	PRVI STUB (Odluka o adekv. Kapitala)	DRUGI STUB (ICAAP)	
	Minim. kapitalni zahtjevi	Metodologija procjene internih kapitalnih zahtjeva	Interni kapitalni zahtjevi
1. Kreditni rizik			
Rizik druge ugovorne strane ili osnovni kreditni rizik	32.108	IRB.Rizik default-a	31.664
Kamatno indukovani kreditni rizik			145
Rizik koncentracije		HHI	4.481
Kreditni rizik zemlje			
Rizik prilagođavanja kreditnom vrednovanju			
Rezidualni rizik			
2. Tržišni rizik (credit spread risk)			1.669
3. Kamatni rizik iz pozicija kojima se ne trguje			3.635
4. Operativni rizik			4.852
5. Dodatni iznos izloženosti riziku zbog fiksnih opštih troškova			
6. Ostali rizici značajni za KI			
a) Strateški rizik		Procjena značajnih faktora strateškog rizika	1.826
b) Reputacioni rizik			
c) Poslovni rizik			
7. Rizik nedostatka modela			

8. Rizik likvidnosti (rizik izvora finansiranja)		
9. Nedostaci internog upravljanja na nivou KI		
10. Uticaj eksternih činilaca i rezultati testiranja otpornosti na stres		
11. Rezultati diversifikacije (–)		
a) u okviru rizika		
b) između rizika		
12. UKUPNI REGULATORNI/INTERNI KAPITALNI ZAHTJEVI	36.512	48.271

Ukupan potreban kapital za pokriće rizika (u I i II stubu) na 31.12.2023. godine iznosi 48.271 hiljada Eur. Uz iznos interno raspoloživog kapitala banke (koji pored regulatornog kapitala uključuje rezerve koje su dio knjigovodstvenog kapitala Banke) na 31.12.2023. godine od 90.262 hilj. EUR, Banka ima dovoljno kapitala za pokriće svih rizika iz I i II stuba.

Interni koeficijent adekvatnosti kapitala Banke (računat kao odnos : Interni kapital Banke / Ukupan zahtjev za kapitalom u I i II Stubu) na nivou 186,99% za 31.12.2023.godine. ICAR (Interni kapital Banke / Ukupan RWA u I i II Stubu) ratio je iznosio 15%.

Iznos dodatnih kapitalnih zahtjeva na osnovu postupka supervizorske provjere iz člana 279 stav 1 tačka 1 Zakona i njegov sastav u pogledu instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala.

Nisu definisani dodatni kapitalni zahtjevi na osnovu postupka supervizorske provjere iz gore navedene regulative.

Bilansne i vanbilansne izloženosti, iznosi rizikom ponderisanih izloženosti i povezani očekivani gubici

Kreditna institucija je dužna da javno objavi bilansne i vanbilansne izloženosti, iznose rizikom ponderisanih izloženosti i povezane očekivane gubitke za svaku kategoriju specijalizovanog finansiranja iz Tabele 1 člana 172 stav 7 Odluke o adekvatnosti kapitala i bilansne i vanbilansne izloženosti kao i iznose rizikom ponderisanih izloženosti za kategorije izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja utvrđene članom 174 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala.

Niže dostavljamo pregled izračuna rizikom ponderisane aktive po stanju na 31.12.2023. (u 000 Eur)

R.br	OPIS POZICIJE	Bruto izloženost	Veća rezerva (ispravka vrijednosti/rezervacija)	Neto izloženost	Iznos RWA nakon primjene dodatnog pondera za SME i infrastrukturne projekte
1.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	177,861	1,29	176,567	0
1.2.	izloženosti prema Vladi CG i CBCG denominovane i sa izvorima sredstava u EUR valuti (član 131 Odluke)	95,726	878	94,848	0
1.4.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama država članica EU koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)	66,331	335	65,996	0
1.5.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama država članica EU koje nijesu denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)	7,078	35	7,042	0
	izloženosti prema ekvivalentnim trećim državama koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti (čl. 131 Odluke)	8,726	45	8,681	0
1.9.	ukupna izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	94,652	878	93,774	0
2.	izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	7,620	265	7,355	1,037
2.2.	izloženosti prema lokalnim samoupravama u Crnoj Gori	7,620	265	7,355	1,037
2.6.	ukupna izloženost prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	280	219	61	61
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora	192	176	16	17
3.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	205	205	0	0
3.7.	ostale izloženosti prema subjektima javnog sektora	74	13	61	61
3.8.	ukupna izloženost prema subjektima javnog sektora	74	13	61	61
6.	izloženosti prema institucijama	74,190	371	73,819	14,764
6.2.	izloženosti sa preostalim rokom dospijea do 3 mjeseca ili kraće koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti	64,753	324	64,429	12,886
6.3.	izloženosti koje imaju rejting priznate ECAI	9,311	47	9,264	1,853
6.5.	izloženosti koje nemaju rejting priznate ECAI sa izvornim rokom dospijea do 3 mjeseca ili kraće	127	1	126	25
6.6.	ukupna izloženost prema institucijama	74,190	371	73,819	14,764
7.	izloženosti prema privrednim društvima (corporate)	76,135	1,354	74,781	44,396
7.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	8,966	6,271	2,695	2,695
7.2.	izloženosti prema SME (koji ne zadovoljava kriterijume za retail)	39,601	1,498	38,102	29,625
7.3.	izloženosti prema ostalim privrednim društvima	12,399	324	12,075	12,075
7.4.	ukupna izloženost prema privrednim društvima	60,966	8,093	52,873	41,700
8.	izloženosti prema retail-u	201,994	9,063	192,931	139,587
8.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	9,792	6,732	3,059	3,061

8.2.	izloženosti prema fizičkim licima	177,496	1,885	175,610	128,653
8.3.	izloženosti prema SME	14,707	445	14,261	7,872
8.4.	ukupna izloženost prema retail-u	192,202	2,331	189,871	136,526
9.	izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	223,734	1,884	221,850	77,499
9.2.	izloženosti prema fizičkim licima	203,092	1,345	201,747	70,484
9.3.	izloženosti prema SME	14,220	390	13,830	4,820
9.4.	izloženosti prema privrednim društvima	6,422	150	6,272	2,195
9.6.	ukupne izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	223,734	1,884	221,850	77,499
10.	izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	56,081	1,192	54,889	23,592
10.2.	izloženosti prema fizičkim licima	8,441	101	8,340	4,156
10.3.	izloženosti prema SME	32,948	785	32,163	12,493
10.4.	izloženosti prema privrednim društvima	14,692	306	14,387	6,943
10.6.	ukupne izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	56,081	1,192	54,889	23,592
11.	izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	19,965	13,722	6,243	6,244
12.	visokorizične izloženosti	24,139	3,184	20,956	30,812
12.3.	špekulativno finansiranje nepokretnosti	17,067	653	16,414	24,621
12.3.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	812	335	477	0
12.4.	ostale visokorizične izloženosti	10,266	2,034	8,233	12,349
12.5.	ukupne visokorizične izloženosti	27,333	2,687	24,647	36,970
15.	vlasnička ulaganja	11		11	11
16.	ostale stavke aktive	158,127	558	157,568	32,143
16.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	1,002	513	488	488
16.2.	ostale izloženosti prema fizičkim licima koje ne zadovoljavaju kriterijume za druge izloženosti	1,519	40	1,480	922
16.4.	gotovina (novac u blagajnama i trezoru) i gotovinski ekvivalenti	124,873	6	124,868	0
16.6.	materijalna aktiva (zemljišta, zgrade kreditne institucije)	7,780		7,780	7,780
16.7.	stečena aktiva	2,609		2,609	2,609
16.8.	investicione nekretnine	198		198	198
16.9.	ostale stavke aktive (plaćanja unaprijed, ostala potraživanja)	20,145		20,145	20,145
16.10.	ukupna izloženost prema ostalim stavkama aktive	157,125	45	157,080	31,655
II	UKUPNE BILANSNE IZLOŽENOSTI	988,196	25,626	962,570	370,059

III	UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU	151,246	2,550	148,697	28,704
a.	od čega: garancije	54,240	1,334	52,907	21,056
b.	od čega: akreditivi	1,384	15	1,370	484
c.	od čega: kreditne obligacije	95,622	1,201	94,421	7,165
1.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	25	0	25	0
1.2.	izloženosti prema Vladi CG i CBCG denominovane i sa izvorima sredstava u EUR valuti (član 131 Odluke)	25	0	25	0
1.9.	ukupna izloženost prema centralnim vladama i centralnim bankama	25	0	25	0
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora	157	8	148	72
3.7.	ostale izloženosti prema subjektima javnog sektora	157	8	148	72
3.8.	ukupna izloženost prema subjektima javnog sektora	157	8	148	72
6.	izloženosti prema institucijama	197	1	196	20
6.2.	izloženosti sa preostalim rokom dospelja do 3 mjeseca ili kraće koje su denominovane i sa izvorima sredstava u njihovoj nacionalnoj valuti	190	1	189	19
6.3.	izloženosti koje imaju rejting priznate ECAI	7	0	7	1
6.6.	ukupna izloženost prema institucijama	197	1	196	20
7.	izloženosti prema privrednim društvima (corporate)	55,159	1,041	54,118	9,364
7.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	662	244	418	158
7.2.	izloženosti prema SME	28,452	491	27,961	4,091
7.3.	izloženosti prema ostalim privrednim društvima	26,045	306	25,739	3,971
7.4.	ukupna izloženost prema privrednim društvima	54,497	797	53,700	8,061
8.	izloženosti prema retail-u	65,228	900	64,328	13,096
8.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	498	131	367	180
8.2.	izloženosti prema fizičkim licima	19,579	113	19,467	6,444
8.3.	izloženosti prema SME	45,151	656	44,494	4,931
8.4.	ukupna izloženost prema retail-u	64,730	769	63,961	11,375
9.	izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	3,055	36	3,018	356
9.2.	izloženosti prema fizičkim licima	1,164	5	1,160	203
9.3.	izloženosti prema SME	1,890	31	1,859	153
9.6.	ukupne izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	3,055	36	3,018	356
10.	izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	11,531	105	11,426	1,490
10.2.	izloženosti prema fizičkim licima	185	1	185	46

10.3.	izloženosti prema SME	7,577	70	7,507	1,064
10.4.	izloženosti prema privrednim društvima	3,769	34	3,735	380
10.6.	ukupne izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	11,531	105	11,426	1,490
11.	izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	1,161	376	785	338
12.	visokorizične izloženosti	15,763	453	15,310	6,926
12.3.	špekulativno finansiranje nepokretnosti	9,176	245	8,931	6,926
12.3.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	15,763	453	15,310	
12.4.	ostale visokorizične izloženosti	116	68	48	0
12.5.	ukupne visokorizične izloženosti	15,763	453	15,310	6,926
15	ostale stavke aktive	131	5	126	66
15.1.	od čega: sa statusom neizmirenja obaveza	1	1	0	0
15.2.	ostale izloženosti prema fizičkim licima koje ne zadovoljavaju kriterijume za druge izloženosti	117	4	113	53
15.4.	ostale vanbilansne stavke	13	0	13	13
15.5.	ukupna izloženost prema ostalim stavkama aktive	130	4	126	66
IV	UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI	151,246	2,550	148,697	28,704
V	IZLOŽENOSTI / TRANSAKCIJE KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE	5,619	0	5,619	2,809
2	Derivati i transakcije s dugim rokom poravnanja	5,619		5,619	2,809
VI	UKUPNE IZLOŽENOSTI	1,145,061	28,176	1,116,885	401,573

IZLOŽENOST RIZIKU PREMA VRSTAMA RIZIKA

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU	456,617
1.1.	IZNOSI RIZIKOM PONDERISANOJ IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU, KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE I SLOBODNE ISPORUKE	401,573
1.1.1.	Standardizovani pristup	401,573
1.4.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI OPERATIVNOM RIZIKU	55,044
1.4.1..	Jednostavni pristup operativnom riziku	55,044

7. Podaci o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane

Kreditna institucija je dužna da, u vezi sa izloženošću kreditnom riziku druge ugovorne strane, javno objavi podatke koje se odnose na:

- iznos kolaterala uključujući i iznos odvojenog kolaterala koji je primljen i dat prema vrsti kolaterala kao i dodatno razvrstan između kolaterala koji se koristi za transakcije derivatima i transakcije finansiranja hartija od vrijednosti
- za transakcije derivatima, vrijednosti izloženosti prije i poslije efekata ublažavanja kreditnog rizika u skladu sa metodom iz Dijela trećeg Glava II.

Odjeljak 6 odsjeci 3 do 6 Odluke o adekvatnosti kapitala, nezavisno od toga koji je metod primjenljiv i povezani iznosi izloženosti riziku razvrstani prema primjenljivim metodima

- za transakcije finansiranja hartija od vrijednosti, vrijednosti izloženosti prije i poslije efekata ublažavanja kreditnog rizika u skladu sa metodom iz Dijela trećeg Glava II odjeljci 4 i 6 Odluke o adekvatnosti kapitala, nezavisno od toga koji je metod primijenjen i povezani iznosi izloženosti riziku razvrstani prema primjenljivim metodama;
- vrijednosti izloženosti poslije efekata smanjenja kreditnog rizika i povezane izloženosti riziku za kapitalni zahtjev prilagođavanja kreditnom vrednovanju, odvojeno za svaki metod, u skladu sa Dijelom trećem Glava VI Odluke o adekvatnosti kapitala;
- vrijednost izloženosti centralnim ugovornim stranama i povezane izloženosti riziku u okviru Dijela trećeg Glava II Odjeljak 6 odsjek 9 Odluke o adekvatnosti kapitala, odvojeno za kvalifikovane i nekvalifikovane centralne ugovorne strane i razvrstano prema vrstama izloženosti;
- zamišljene vrijednosti i fer vrijednost transakcija kreditnim derivatima, pri čemu se transakcije kreditnim derivatima razvrstavaju prema vrsti proizvoda, a u okviru svake vrste proizvoda transakcije kreditnim derivatima razvrstavaju se dodatno prema tome da li je kreditna zaštita kupljena ili prodana;
- procjenu parametra alfa u slučaju iz člana 320 stav 9 Odluke o adekvatnosti kapitala

U tabeli niže su predstavljeni podaci koji se odnose na kreditne rizik druge ugovorne strane, koji se odnosi na derivatna sredstva (IR swap) na 31.12.2023 (u 000 EUR):

PRISTUP	OPIS POZICIJE	ZAMIŠLJENA (HIPOTETIČKA) VRIJEDNOST	TREKUTNA TRŽIŠNA VRIJEDNOST, POZITIVNA	TROŠKOVI ZAMJENE	POTENCIJALNA BUDUĆA IZLOŽENOST	KORIŠĆENA ZA IZRAČUNAVANJE REGULATORNOG IZNOSA IZLOŽENOST	IZNOS IZLOŽENOSTI PRIJE PRIMJENE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA	IZNOS IZLOŽENOSTI NAKON PRIMJENE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA	IZNOS IZLOŽENOSTI	Pozicije tretirane prema standardizovanom pristupu za kreditni rizik	RIZIKOM PONDERISANI IZNOS IZLOŽENOSTI	Pozicije tretirane prema standardizovanom pristupu za kreditni rizik
Metoda originalne izloženosti (za derivate)	5	60,000	2,341	2,341	1,673	1,40	5,619	5,619	5,619	5,619	2,809	2,809

8. Podaci o kontracikličnom baferu kapitala

Po stanju na 31.12.2023, kontraciklični bafer iznosi 0%.

9. Podaci o izloženosti kreditnom riziku i riziku razvodnjavanja

Oblast primjene i definicije pojmova „dospio” i „umanjen” koje koristi za računovodstvene potrebe i moguće razlike između definicija za pojmove „dospio” i „status neispunjavanja obaveza” za računovodstvene i regulatorne potrebe

Dospjelim potraživanjima se smatraju sva potraživanja koja banka nije uspjela naplatiti na ugovoreni datum dospjeća, odnosno potraživanja kod kojih je prisutno kašnjenje u izmirivanju duga od strane klijenta u odnosu na ugovorom definisane rokove.

Pri praćenju strukture i kvaliteta kreditnog portfolija i kreditnog rizika koji proizilazi iz kreditnog portfolia, banka je dužna da posebnu pažnju posveti tzv. nekvalitetnim kreditima.

Nekvalitetnim kreditom, u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom koja je bila u primjeni na 31.12.2023, smatra se kredit koji je banka primjenom kriterijuma za klasifikaciju aktive iz ove Odluke, klasifikovala u klasifikacionu kategoriju “C”, “D” ili „E”.

Opis pristupa i metoda koje koristi radi utvrđivanja specifičnih i opštih ispravki vrijednosti za kreditni rizik

NLB Banka AD Podgorica obračunava ispravke vrijednosti za bilansne stavke i rezervisanja za vanbilansne stavke, kao i rezervacije za potencijalne kreditne gubitke u skladu sa internim aktom Metodologija obezvređivanja potraživanja i formiranja rezervisanja za kreditne rizike.

Obezvrjeđenja, odnosno rezervisanja formiraju se u skladu sa MSFI 9 za finansijska sredstva koja Banka drži do dospjeća i koja vrednuje po amortizovanom trošku i određene preuzete obaveze po vanbilansnim stavkama gdje je kreditni rizik sličan uobičajenom kreditnom odnosu (finansijske garancije, avali, nepokriveni akreditivi, neopozive ili uslovno opozive kreditne linije).

Standardom MSFI 9 je propisano da svaki finansijski instrument koji se drži do dospelja od strane NLB d.d. ili članica NLB grupe i koji se vrijednuje po amortizovanom trošku (potraživanja koja prođu SPPI test) ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (finansijski instrumenti koji ne prođu SPPI test) i vanbilansne stavke gdje je kreditni rizik sličan kao kod konvencionalnog kreditnog odnosa, mora se svrstati u jednu od tri faze (Stage) i na bazi kojih je potrebno formirati ispravku vrijednosti i rezervacije. Klasifikacija po fazama (Stage) je od izuzetne važnosti jer će odrediti modul obračuna ispravki vrijednosti u sljedećoj iteraciji.

Banka formira ispravke (rezervacije) na nivou portfelja (skupni obračun) u slučaju performing clijenata, koji pripadaju kvalitetnoj aktivi po internoj metodologiji, kao i u slučaju clijenata koji pripadaju nekvalitetnoj aktivi, i koji ne prelaze izloženosti opredijeljene internom metodologijom NLB Banke AD Podgorica. Za nekvalitetnu aktivu za koju su ispunjeni uslovi na osnovu interne metodologije se formiraju obezvrjeđenja na individualnoj osnovi.

Kreditna institucija je dužna da javno objavi podatke koje se odnose na iznos i kvalitet izloženosti za kredite (kvalitetni, nekvalitetni i restrukturirani), izloženosti po osnovu dužničkih hartija od vrijednosti i vanbilansne izloženosti, uključujući akumulirano umanjeње vrijednosti, rezervacije i promjene negativnih fer vrijednosti zbog kreditnog rizika i iznosa primljenog kolateralu i finansijskih jemstava

Izloženosti po stepenu kreditnog kvaliteta (stavke bilansa)
u 000 Eur

R.br	Stavke aktive bilansa	Novčani kolateral	Ostali kolaterali	Klasifikacija					Ukupno
				A	B	C	D	E	
				3	4	5	6	7	
		1	2						8=3+4+5+6+7
1.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	7,095	1,415,909	667,019	117,178	15,264	1,308	6,330	807,099
1.a.	kredit i potraživanja od kreditnih institucija			74,189					74,189
1.b.	kredit i potraživanja od clijenata	7,095	1,415,909	460,790	117,178	15,264	1,308	6,329	600,869
1.c.	hartije od vrijednosti			127,817					127,817
1.d.	ostala finansijska sredstva			4,223				1	4,224
2.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	0	0	26,424	0	0	0	0	26,424
5.	Ukupni bruto krediti	7,095	1,415,894	460,790	117,178	15,251	1,308	6,329	600,856
6.	Kamatna potraživanja	1	644	132	100	21	4	109	366
7.	Vremenska razgraničenja	16	3,474	311	-4	-89	-6	-374	-162

8.	Ukupni iznos bruto kredita i potraživanja (1.a+1.b+2.a+2.b+3.a+3.b+4.a+4.b+6.a+6.b+7.a+7.b)	7,112	1,420,027	534,111	117,274	15,196	1,306	6,064	673,951
12.	Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke		131	-901	89	197	81	473	-61
26.	Ukupni iznos rezervacija za potencijalne gubitke za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije (14+18+22)			3,466	3,559	5,587	971	6,538	20,121
27.	Ukupni iznos ispravki vrijednosti za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije (15+19+23)			3,509	2,689	5,847	482	5,499	18,026
	Bilansna aktiva na koju se ne izdvajaju rezerve za potencijalne gubitke								156,375
32.	UKUPNA BRUTO AKTIVA (13+31)								990,041
33.	UKUPNA NETO AKTIVA (32-27)								972,015

Izloženosti po stepenu kreditnog kvaliteta (stavke vanbilansa) u 000 Eur

R.br	Stavke aktive bilansa	Novčani	Ostali	Klasifikacija					Ukupno
		kolateral	kolaterali						
		1	2	A	B	C	D	E	8 (3+4+5+6+7)
				3	4	5	6	7	
1.	Izdate garancije	1,698	73,178	30,756	22,394	1,090	0	0	54,240
2.	Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)	277	27,986	20,890	1,388	70	1	8	22,357
3.	Avali i akcepti mjenica								0
4.	Ostala jemstva								0
5.	Nepokrivena kreditna pisma (akreditivi)	0	1,964	1,324	60	0	0	0	1,384
6.	Ostale stavke bilansa na koje se izdvajaju rezervacije								0
7.	Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke (1+2+3+4+5+6)	1,975	103,128	52,970	23,842	1,160	1	8	77,981
8.	Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama			258	569	374	1	7	1,209
9.	Rezervisanja za gubitke po vanbilansu			1,062	742	207	0	3	2,014
15	Vanbilans ukupno								3,969,770

Restrukturirani krediti i potraživanja u 000 Eur

red. br.	OPIS POZICIJE	iznos restruktuiranih potraživanja	broj partija koje su restruktuirane
1.1.	kredit	16,239	116
1.1.1.	ostala potraživanja	1	1
1.	ukupan iznos kredita i potraživanja	16,240	117

Analiza računovodstveno dospjelih izloženosti

Pod dospjelim izloženostima iz segmenta bankarskih poslova, Banka podrazumijeva dospjelu nenaplaćenu glavnicu, dospjelu nenaplaćenu redovnu kamatu, dospjelu nenaplaćenu zateznu kamatu i dospjelu nenaplaćenu naknadu.

(000 EUR)
Pregled dospjelih potraživanja u ukupnim potraživanjima po osnovu kreditnih izloženosti prikazan je u tabeli ispod.

Kredit – nedospjela glavnica	Kredit – dospjela glavnica	Ukupni iznos kredita	Factoring	Kamata na kredite	Naknade i ostala potraživanja	Ukupni iznos bilansne izloženosti
591,365	9,491	600,856	0	354	591	601,801

Bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obaveza i koje nijesu u tom statusu, akumulirane opšte i specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik, akumulirani otpisi koji se odnose na te izloženosti i neto knjigovodstvene vrijednosti i njihova distribucija prema geografskom području i vrsti djelatnosti za kredite, dužničke hartije od vrijednosti i vanbilansne izloženosti

Bruto knjigovodstvene vrijednosti bilansnih izloženosti sa pripadajućim ispravkama vrijednosti razvrstane u zavisnosti od statusa neispunjenja obaveza prikazane su u tabeli ispod. Pod statusom neispunjenja obaveza podrazumijevaju se nekvalitetne izloženosti klasifikovane u kategorije C, D i E.

(000 EUR)

Stavke aktive bilansa	Kvalitetna aktiva	Nekvalitetna aktiva	Ukupno
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	784,197	22,902	807,099
kreditni i potraživanja od kreditnih institucija	74,189		74,189
kreditni i potraživanja od klijenata	577,968	22,901	600,869
hartije od vrijednosti	127,817		127,817
ostala finansijska sredstva	4,223	1	4,224
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	26,424		26,424
Ukupni bruto krediti	577,968	22,888	600,856
Kamatna potraživanja	232	134	366
Vremenska razgraničenja	307	-469	-162
Ukupni iznos bruto kredita i potraživanja	651,385	22,566	673,951
Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	-812	751	-61
Ukupni iznos rezervacija za potencijalne gubitke za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	12,612	7,509	20,121
Ukupni iznos ispravki vrijednosti za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	12,045	5,981	18,026

Vanbilansne izloženosti sa pripadajućim rezervisanjima za gubitke razvrstane u zavisnosti od statusa neispunjenja obaveza prikazane su u tabeli ispod

Stavke aktive vanbilansa	Kvalitetni vanbilans	Nekvalitetni vanbilans	Ukupno
Izdane garancije	53,150	1,090	54,240
Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)	22,278	79	22,357
Nepokrivena kreditna pisma (akreditivi)	1,384		1,384
Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke (1+2+3+4+5+6)	76,812	1,169	77,981
Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama	827	382	1,209
Rezervisanja za gubitke po vanbilansu	1,804	210	2,014

Tokom 2023. godine, Banka je na vanbilans prenijela 404 hiljada EUR nekvalitetnih potraživanja.

U tabeli ispod prikazana je distribucija bruto kredita prema geografskom području (u 000 Eur).

Opština	Iznos kredita
Andrijevića	1,178
Bar	36,992
Berane	14,908
Bijelo Polje	32,769
Budva	40,469
Cetinje	18,281
Danilovgrad	12,069
Gusinje	21
Herceg Novi	26,776
Kolašin	4,550
Kotor	39,070
Mojkovac	3,502
Nikšić	38,536
Opština Tuzi	4,696
Ostalo	8
Petnjica	97
Plav	1,383
Pljevlja	12,362
Plužine	191
Podgorica	264,557
Rožaje	3,959
Šavnik	342
Tivat	23,032
Ulcinj	19,770
Žabljak	1,327
Zeta	24
Ukupno	600,869

Regija	Iznos kredita
Sjever	76,590
Centar	338,161
Jug	186,110
Ostalo	9

U tabeli ispod prikazana je distribucija bruto kredita prema industrijama (u 000 Eur).

Djelatnost	Iznos kredita
Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	281
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	2
Ostale uslužne djelatnosti	127
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	13,187
Usluge pružanja smještaja i ishrane	64
Građevinarstvo	989
Prerađivačka industrija	1,558
Saobraćaj i skladištenje	156
Informisanje i komunikacije	824
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	55
Administrativne i pomocne uslužne djelatnosti	3,120
Obrazovanje	8,118
Poslovanje nekretninama	875
Zdravstvo i socijalna zaštita	4,361
Snabdijevanje električnom energijom	21,840
Ostalo	88
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	606
Vađenje ruda i kamena	377
Drž.uprava i odbrana i obav. socijalno osiguranje	68
Fizička lica	21,284
Ukupno	77,981

U tabeli ispod prikazana je geografska distribucija dužničkih hartija od vrijednosti (u 000 EUR).
U pitanju su hartije od vrijednosti čiji je izdavaoc država.

Država	Iznos
Austrija	7,980
Belgija	7,991
Holandija	11,857
EU	18,925
Finska	7,965
Francuska	7,787
Njemačka	11,666
SAD	8,726
Irska	5,999
Crna Gora	53,465
Slovačka	4,926
Slovenija	6,943
Ukupno	154,229

Razvrstavanje kredita i dužničkih hartija od vrijednosti prema preostalom roku do dospelja

Kredit i dužničke hartije od vrijednosti razvrstani prema preostalom roku do dospelja prikazani su u tabeli ispod (u 000 EUR).

Finansijska aktiva u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina	UKUPNO
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	78,576	12,829	18,061	30,898	77,287	105,411	266,147	200,487	789,697
potraživanja od banaka (sredstva kod banaka)	74,189	0	0	0	0	0	0	0	74,189
potraživanja od klijenata	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kreditni bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kreditni klijentima	4,522	4,975	8,135	17,411	27,399	77,974	255,280	205,172	600,868
hartije od vrijednosti	0	7,991	7,979	13,964	50,707	28,180	18,077	919	127,817
ostala finansijska sredstva	0	0	2,833	0	0	1,391	0	0	4,224
kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti	-135	-137	-886	-477	-819	-2,134	-7,210	-5,604	-17,401
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	0	0	322	6,943	4,682	0	10,699	4,099	26,745
hartije od vrijednosti				6,943	4,682	0	10,699	4,099	26,423
kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti			322						322

10. Podaci o opterećenoj i neopterećenoj imovini

Banka je na 31.12.2023. imala opterećena sredstva u iznosu od 1.391 hiljada USD (protiv vrijednost u iznosu od 1.537 hiljada EUR po kursu na 31.12.2023) u vidu garancije za VISA principal koja su založena za potrebe funkcionisanja kartičnog poslovanja, kao i 2.520 hiljada EUR, što predstavlja sredstva – kolateral za kamatni swap. S druge strane, iznos neopterećenih bilansnih sredstava Banke na 31.12.2023. je 967.958 hiljada EUR.

11. Podaci o promjeni standardizovanog pristupa

Kreditna institucija koja izračunava iznose rizikom ponderisane izloženosti u skladu sa Dijelom trećim Glava II Odjeljak 2 Odsjek 1 Odluke o adekvatnosti kapitala dužna je da za svaku kategoriju izloženosti iz člana 129 Odluke o adekvatnosti kapitala javno objavi vrijednosti izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon ublažavanja kreditnog rizika u vezi sa svakim stepenom kreditnog kvaliteta u skladu sa Dijelom trećim Glava II Odjeljak 2 Odluke o adekvatnosti kapitala, prema kategorijama izloženosti, kao i vrijednosti izloženosti za koje je umanjen regulatorni kapital.

Ponderisanje izloženosti u procesu izračunavanja kreditnim rizikom ponderisane aktive na 31.12.2023. rađeno je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija. Banka je koristila najstrožiji rejting utvrđen od strane međunarodno priznatih rejtinga agencija Standard & Poors, Fitch i Moody's.

Međutim, kako komitenti Banke uglavnom nemaju dodjeljene kreditne rejtinge od strane priznatih eksternih rejting agencija i izvoznih kreditnih agencija (osim u slučaju emitenata hartija od vrijednosti

i korespondentskih ino-banaka), Banka najčešće prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive nije vršila ponderisanje izloženosti u skladu sa kreditnim rejtnizima (na osnovu kojih se utvrđuje stepen kreditnog kvaliteta), već je ponderisanje rađeno na osnovu ostalih kriterijuma iz Odluke o adekvatnosti kapitala banaka koja je u primjeni od 01.01.2022.

Navedeno je sastavni dio izvještaja o rizikom ponderisanoj izloženosti koja je dio ovog dokumenta

12. Podaci o izloženosti tržišnom riziku

NLB Banka AD Podgorica ne izdvaja kapitalne zahtjeve za izloženosti tržišnom riziku.

13. Podaci o upravljanju operativnim rizikom

Operativni rizik je rizik, koji nastaje zbog manjkavosti ili grešaka prilikom djelovanja unutrašnjih procesa, sistema i ljudi ili zbog spoljnih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a ne uključuje strateški rizik i rizik ugleda. Međutim, zbog njegovog značaja, rizik ugleda se uzima u obzir kod upravljanja operativnim rizikom, prilikom ocjenjivanja operativnih rizika.

Na području operativnog rizika za izračun zahtjeva po kapitalu, NLB Banka AD Podgorica koristi tzv. "jednostavni pristup".

Prema jednostavnom pristupu, osnovicu za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik predstavlja prosjek neto kamatonosnih i neto nekamatonosnih prihoda za tri prethodne uzastopne poslovne godine.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik jednak je 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja propisanog članom 352 Odluke o adekvatnosti kapitala. Banka izračunava trogodišnji prosjek relevantnog pokazatelja na osnovu podataka za posljednja tri dvanaestomjesečna perioda na kraju poslovne godine.

Potreban kapital Banke za operativni rizik tokom 2023. godine bio je 4,404 hilj. EUR.

14. Podaci o ključnim indikatorima

14.1 Sastav regulatornog kapitala i kapitalni zahtjevi izračunati u skladu sa članom 101 Odluke o adekvatnosti kapitala (u 000 Eur)

Sastav regulatornog kapitala i kapitalni zahtjevi prikazani su pod tačkom 2.

14.2 Ukupan iznos izloženosti riziku izračunat u skladu sa članom 101 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala

Ukupan iznos izloženosti riziku izračunat u skladu sa članom 101 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala je prikazan u dijelu podataka o kapitalnim zahtjevima i iznosima rizikom ponderisanih izloženosti (tačka 2 ovog izvještaja).

14.3 Iznos i sastav dodatnog regulatornog kapitala koji kreditna institucija mora da drži u skladu sa

članom 279 stav 1 tačka 1 Zakona, ako je primjenljivo

NLB Banka AD Podgorica nema obavezu primjene dodatnog regulatornog kapitala koji kreditna institucija mora da drži u skladu sa članom 279 stav 1 tačka 1 Zakona.

14.4 Zahtjev za kombinovani bafer koji kreditna institucija mora da drži u skladu sa Zakonom

Kombinovani bafer u slučaju NLB Banke AD Podgorica uzima u obzir bafer za očuvanje kapitala, kontraciklični bafer i bafer za ostale sistemski važne (OSV) kreditne institucije ili bafer za strukturni sistemski rizik (u zavisnosti od toga koji je veći).

S obzirom da je NLB Banka AD Podgorica dio NLB Grupe koja je na konsolidovanom nivou prepoznata kao ostala sistemski važna (OSV) kreditna institucija i koja po tom osnovu primjenjuje bafer za OSV kreditne institucije od 1% ukupnog iznosa izloženosti riziku, iako je NLB banci AD Podgorica Rješenjem od strane CBCG dodijeljen veći bafer za OSV kreditne institucije od 2%, u skladu sa članom 163, paragraf 3 Zakona o kreditnim institucijama NLB Banka AD Podgorica primjenjuje bafer od 1% za ostale sistemski važne kreditne institucije (OSV).

Kako je bafer za očuvanje kapitala u skladu sa članom 387 Zakona o kreditnim institucijama propisan na 1,25%, te kontraciklični bafer Odlukom CBCG propisan na 0%, a bafer za strukturni sistemski rizik od 1,5% veći od bafera za ostale sistemski važne kreditne institucije od 1%, kao kombinovani bafer na 31.12.2023, Banka primjenjuje bafer od 2,75% (2,75% + 0% + 1,5%) na ukupnu izloženost riziku od 456,617 hiljada eura, što predstavlja kapitalni zahtjev od 12,557 hiljada eura.

14.5 Koeficijent finansijskog leveridža i mjere ukupne izloženosti izračunatim u skladu sa članom 496 Odluke o adekvatnosti kapitala

Izvještaj o finansijskom leveridžu je regulisan članom 496 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija i predstavlja, u odnosu na regulatorni kapital kreditne institucije, relativnu veličinu aktive, vanbilansnih obaveza i potencijalnih obaveza kreditne institucije za plaćanje ili isporuku ili pružanje kolaterala, uključujući obaveze po osnovu primljenih izvora finansiranja, preuzete obaveze, derivate ili repo ugovore, a isključujući obaveze koje je moguće izvršiti samo tokom stečaja ili likvidacije kreditne institucije.

Koeficijent finansijskog leveridža izračunava se kao odnos osnovnog kapitala kreditne institucije i ukupnog iznosa izloženosti kreditne institucije, izražen u procentima. Kreditna institucija je dužna da održava koeficijent finansijskog leveridža od minimum 3%.

U nastavku dajemo pregled pozicija izloženosti NLB Banke AD Podgorica na 31.12.2023.

Red. br.	OPIS POZICIJE	BILANSNE IZLOŽENOSTI			VANBILANSNE IZLOŽENOSTI							
		bruto izloženost	vrijednosna uskladiivanja	neto izloženost	bruto izloženost	vrijednosna uskladiivanja	neto izloženost	faktori konverzije				izloženost ponderisana faktorom konverzije
								0,1	0,2	0,5	1	
I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	177,861	1,294	176,567	25	0	25	20	0	5	0	5
2	izloženosti prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi	7,620	265	7,355	0	0	0	0	0	0	0	0
3	izloženosti prema subjektima javnog sektora	74	13	61	157	8	148	5	0	143	0	72
6	izloženosti prema institucijama	74,190	371	73,819	197	1	196	0	0	196	0	98
7	izloženosti prema privrednim društvima	52,000	1,822	50,178	54,497	797	53,700	35,231	0	18,469	0	12,758
8	izloženosti prema „retail“-u	192,202	2,331	189,871	64,730	769	63,961	26,220	3,354	34,387	0	20,486
9	izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	223,734	1,884	221,850	3,055	36	3,018	988	0	2,031	0	1,114
10	izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	56,081	1,192	54,889	11,531	105	11,426	4,052	14	7,360	0	4,088
11	izloženosti sa statusom neispunjavanja obaveza	18,963	13,108	5,856	1,160	295	865	108	6	751	0	388
12	visokorizične izloženosti	27,333	2,393	24,940	15,763	453	15,310	5,660	158	9,491	0	5,343
15	izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	11	0	11			0					0
16	ostale stavke	158,127	558	157,568	131	5	126	0	10	103	13	67
17	UKUPNO	988,196	25,231	962,965	151,246	2,470	148,777	72,284	3,542	72,937	13	44,419

III	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI	1,013,003
IV	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI	85,771
V	KOEFICIJENT FINANSIJSKOG LEVERIDŽA	8.47%

II	OPIS POZICIJE	IZNOS
1	derivati	5,619
1.3.	swopovi	5,619

14.6 Podaci o koeficijentu likvidne pokrivenosti izračunatom u skladu sa propisom kojim se uređuje upravljanje rizikom likvidnosti

- Prosjek koeficijenta likvidne pokrivenosti na osnovu parametara na kraju mjeseca tokom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog perioda objavljivanja;

- Prosjek ukupne likvidne imovine, nakon primjene relevantnih korektivnih faktora, uključenih u bafer za likvidnost, na osnovu parametara na kraju mjeseca tokom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog perioda objavljivanja;

- Prosjeci odliva po osnovu likvidnosti, priliva i neto odliva po osnovu likvidnosti, na osnovu parametara na kraju mjeseca tokom prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog perioda objavljivanja

Obezbjedivanje optimalne likvidnosti je osnovni uslov za sigurno i efikasno poslovanje NLB Banke AD Podgorica. Banka mora potrebnu likvidnost ostvariti racionalnim upravljanjem sredstvima i obavezama u cilju održavanja odgovarajućeg srazmjera između likvidne aktive i nestabilne pasive.

Niže navedeni koeficijenti predstavljaju rezultate uspješnog upravljanja rizikom likvidnosti.

Koeficijenti	31.1.2023	28.2.2023	31.3.2023	Prosjek za Q1 2023	30.4.2023	31.5.2023	30.6.2023	Prosjek za Q2 2023	31.7.2023	31.8.2023	Prosjek za Q3 2023
LCR u skladu sa regulativom CBCG	468%	584%	463%	505%	448%	353%	461%	421%	470%	467%	586%
Bafer za likvidnost	182,814	168,709	159,372	170,298	170,995	157,833	181,609	170,146	193,820	189,177	239,199
Prilivi po osnovu likvidnosti	84,156	91,216	82,202	85,858	83,220	84,494	145,255	104,323	163,340	179,141	137,932
Odlivi po osnovu likvidnosti	123,241	115,648	116,637	118,509	121,391	129,159	157,732	136,094	164,927	162,083	163,245
Neto likvidnosni odlivi	39,085	28,912	34,435	34,144	38,171	44,666	39,433	40,757	41,232	40,521	40,811

Koeficijenti	Prosjek za Q3 2023	31.10.2023	30.11.2023	31.12.2023	Prosjek za Q4 2023
LCR u skladu sa regulativom CBCG	508%	586%	575%	366%	509%
Bafer za likvidnost	207,399	236,789	227,480	233,159	232,476
Prilivi po osnovu likvidnosti	160,137	133,530	150,574	94,200	126,101

Odlivi po osnovu likvidnosti	163,419	161,604	158,273	157,933	159,270
Neto likvidnosni odlivi	40,855	40,401	39,568	63,734	47,901

15. Podaci o izloženosti riziku kamatne stope iz pozicija kojima se ne trguje

Priroda rizika kamatne stope i ključne pretpostavke korišćene za mjerenje izloženosti riziku kamatne stope

Priroda kamatnog rizika kojem je izložena NLB Banka AD Podgorica svodi se na izloženosti koje nastaju u bankarskoj knjizi i koje nastaju kao posljedica pridobijanja izvora i plasiranja sredstava po različitim vrstama kamatnih stopa. U skladu sa navedenim, profil kamatnog rizika rezultat je izloženosti u bankarskoj knjizi koje banka ima u fiksnoj i varijabilnoj kamatnoj stopi.

NLB Banka AD Podgorica, u skladu sa smjernicama koje važe za članice NLB grupe, pokušava što više, na prirodan način, bez korišćenja finansijskih derivata da održava kamatne pozicije u okviru propisanih limita u cilju minimiziranja rizika, uz održavanje prihvatljivog nivoa profitabilnosti.

Stručne službe Banke, na osnovu redovnih gap analiza i izrade stresnih scenarija detaljno prate kamatne pozicije i putem davanja preporuka na sjednicama Odbora za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom vezano za obim, ročnost i vrstu kamatnih stopa, utiču na kreiranje kamatonosne strukture aktive i pasive Banke.

Promjene ekonomske vrijednosti, dobiti ili drugog relevantnog mjerila koje koristi kreditna institucija za mjerenje, praćenje i upravljanje rizikom kamatne stope, a koje su nastale zbog promjene kamatnih stopa u skladu sa korišćenim metodama za izračunavanje kamatnog rizika, raščlanjeno po valutama

Upravljanje rizikom promjene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi se vrši na osnovu mjerenja osjetljivosti ekonomske vrijednosti kapitala (EVE metodologija), osjetljivosti neto kamatnih prihoda (ΔNII) na promjenu kamatne stope i metodologije standardizovanog kamatnog šoka.

Mjerenje osjetljivosti neto kamatnih prihoda i ekonomske vrijednosti kapitala na promjenu tržišnih kamatnih stopa zasniva se na analizi kamatnih gapova. Gap analiza se odnosi na tehniku mjerenja rizika od promjene kamatnih stopa pomoću koje se sredstva, obaveze i vanbilansna aktiva raspoređuju u odgovarajuće vremenske okvire prema datumu ponovnog određivanja cijena (za instrumente sa varijabilnom kamatnom stopom) ili datumu dospelja (za instrumente sa fiksnom kamatnom stopom), u zavisnosti od toga koji je raniji.

Sredstva i obaveze koje nemaju definisan datum dospelja (npr. depoziti po viđenju) ili im datumi dospelja variraju u odnosu na originalne datume dospelja definisane ugovorom svrstavaju se u odgovarajuće vremenske okvire na osnovu procjene i prethodnog iskustva Banke. Banka prati stabilnost avista depozita po važećoj internoj metodologiji. Na osnovu dobijenih izračuna, i uzimajući u obzir limite definisane Politikom upravljanja rizikom kaamatne stope, Banka određuje »core« dio, koji raspoređuje na buduće vremenske periode. Određivanje alokacije core depozita vrši se u skladu

sa modelom, razvijenim od strane NLB Grupe za procjenu optimalne alokacije core depozita, iz ugla kamatnih pozicija Banke i minimizacije standardne devijacije kamatne marže. Pri tome se uzimaju u obzir limiti prosječne ročnosti core depozita, po segmentima, definisani Politikom upravljanja rizikom kamatne stope.

EVE metoda predstavlja mjeru osjetljivosti vrijednosti finansijskih instrumenata na tržišne kamatne stope, tj. promjenu zahtijevanog prinosa na tržištu. Vrijednost EVE pri uporednom pomjeranju krive prinosa za 200 bazičnih poena (2%) po stanju na dan 31.12.2023. iznosi 7.227 hilj EUR, od čega se 7.460 hilj. EUR odnosi na smanjenje ekonomske vrijednosti EUR pozicija, a 134 hilj. EUR na smanjenje ekonomske vrijednosti USD pozicija, dok 367 hilj. EUR na povećanje ekonomske vrijednosti pozicija ostalih valuta. Izračun izloženosti riziku kamatne stope bazira se na analizi osjetljivosti ekonomske vrijednosti kapitala i osjetljivosti neto kamatnih prihoda. Kamatni rizik je u procesu identifikacije i ocjenjivanja rizika takođe prepoznat kao materijalno značajan rizik zbog vrijednosti pokazatelja EVE u 2023. godini. EVE pokazatelj kamatnog rizika je pokazatelj negativnog uticaja pretpostavljene promjene nivoa kamatnih stopa u skladu sa 6 različitih scenarija, od kojih se uzima u obzir najnepovoljniji, na ekonomsku vrijednost kapitala Banke. Banka dodatno prati i pokazatelj Promjena NII (net interest income), koji pokazuje efekat na kamatne prihode u slučaju pomjeranja kamatnih stopa za 100 bp.

Izloženost riziku kamatne stope u 000 eur

I	OSJETLJIVA AKTIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	21,792					21,792
2.	Kamatonosne hartije od vrijednosti	15,976	20,899	55,384	28,185	32,737	153,181
3.	Kredit i ostala potraživanja	128,855	29,589	34,564	84,715	380,945	658,667
4.	Ostala osjetljiva aktiva	3,884					3,884
	Ukupno	170,507	50,488	89,948	112,900	413,682	837,524
II	OSJETLJIVA PASIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatonosni depoziti	724,443	8,433	11,790	26,410	24,764	795,840
2.	Kamatonosne pozajmice	924	1,343	574	1,154	18,698	22,693
3.	Subordinisani dug i obveznice					2,400	2,400
4.	Ostale osjetljive obaveze						0
	Ukupno	725,367	9,776	12,364	27,564	45,862	820,933
III	RAZLIKA (GAP)	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	IZNOS GAP - a - (I) minus (II) - Pozitivan/Negativan	-554,860	40,712	77,584	85,336	367,820	16,591
2.	Kumulacioni Gap - Pozitivan/Negativan	-554,860	-514,149	-436,565	-351,229	16,591	
	Kumulativan Gap / Ukupna aktiva	-57.08%	-52.90%	-44.91%	-36.13%	1.71%	

16. Podacio izloženost pozicijama sekjuritizacije

NLB Banka AD Podgorica ne obavlja poslove sekjuritizacije, pa ne objavljuje informacije o takvim izloženostima.

17. Podaci u vezi politike primanja

Kreditna institucija je dužna da, u vezi sa politikom primanja i praksi zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije objavi set informacija naveden u nastavku.

Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri utvrđivanju i provjeri politike primanja

Saglasnost na Politiku primanja daje Nadzorni Odbor Banke, a na predlog Odbora za primanja i Upravnog odbora Banke. Politika primanja revidira se najmanje jedanput godišnje. Navedena Politika je u potpunosti je usklađena sa Odlukom o primanjima u kreditnim institucijama ("Službeni list Crne Gore", br. 127/20 od 29.12.2020). Odbor za primanja provjerava da li je postojeća politika primanja adekvatna i, ako je potrebno, daje predloge za promjenu tih politika sa predlogom plana za otklanjanje utvrđenih nedostataka. Odbor za primanja pruža podršku i savjetuje Upravni odbor Banke pri izradi Politike primanja. Nadzorni odbor Banke i Odbor za primanja Nadzornog odbora Banke prati sprovođenje i implementaciju Politike.

Karakteristike Politike primanja, uključujući kriterijume koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagođavanje rizicima, odlaganje primanja i prenos prava

Politikom primanja i nagrađivanja zaposlenih u NLB Banci AD Podgorica, propisuju se osnovni principi za definisanje politike primanja, pravila, postupaka i kriterijuma u vezi sa politikama primanja u Banci, uključujući i kriterijume za utvrđivanje kategorija zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije i način izvještavanja Centralne Banke Crne Gore u vezi sa tim primanjima. Politika daje, u cilju obezbjeđivanja opreznog i efikasnog upravljanja rizicima, jasne smjernice za oprezna primanja i nagrađivanja svim zaposlenim u skladu sa navedenim propisima i dokumentima. Unutar ovog okvira, posebno su navedene smjernice za razumno nagrađivanje identifikovanih zaposlenih, ukoliko se razlikuju od takvih smjernica za plaćanje i nagrađivanja svim zaposlenim. Navedena Odredbe ove Politike usklađene su sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o kreditnim institucijama (Službeni list Crne Gore", br. 072/19 od 26.12.2019, 082/20 od 06.08.2020, 008/21 od 26.01.2021), Zakonom o radu i drugim relevantnim propisima Crne Gore i EU, kao i sa Smjernicama o zdravim politikama nadoknada prema Direktivi 2013/36/EU (EBA/GL/2021/04 od 02.07.2021) i Politike o nagrađivanju zaposlenih u NLB d.d. i u NLB Grupi, uz poštovanje principa proporcionalnosti, uzimajući u obzir ukupnu aktivu, veličinu aktive Banke, raspoložive vlasničke i dužničke instrumente, kapitalne zahtjeve i druge kriterijume definisane relevantnim odredbama i smjernicama EBA.

Odnos između fiksnih i varijabilnih primanja

Banka određuje odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja pojedinog zaposlenog tako da iznos varijabilnog dijela ne prelazi 100% fiksnog dijela ukupnih primanja, ili, ako Odlukom o primanjima u kreditnoj instituciji, za pojedine kategorije zaposlenih nije utvrđen strožiji odnos varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja. Banka može da odredi različite odnose između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja za različite organizacione jedinice, kontrolne funkcije i različite kategorije zaposlenih, a u izuzetnim i opravdanim slučajevima i za pojedinačne zaposlene u okviru iste kategorije.

Primanja zaposlenog koji obavlja poslove kontrolnih funkcija utvrđuju se na sljedeći način:

- 1) fiksna primanja ne mogu biti manja od dvije trećine ukupnih primanja tog zaposlenog; i
- 2) ukupna godišnja fiksna primanja tog zaposlenog ne mogu biti manja od dvogodišnjeg prosjeka ukupnih godišnjih fiksnih primanja zaposlenih u istoj grupi primanja ili zaposlenih koji obavljaju poslove uporedivog obima, složenosti i odgovornosti.

Kriterijumi uspješnosti po kojima se dodjeljuju primanja

Za ocjenu učinka pojedinog člana Upravnog odbora članice NLB Grupe koriste se sledeći ciljevi u sledećim srazmjerama:

- finansijski ciljevi NLB Grupe 30%;
- ciljevi Banke 50%;
- lični ciljevi člana upravnog odbora Banke 20%.

Po pravilu, učinak identifikovanih zaposlenih u kontrolnoj/nadzornoj funkciji utvrđuje se u skladu sa sledećim ciljevima u sledećoj srazmjeri:

- ciljevi Banke 20%;
- ciljevi kontrolne/nadzorne funkcije 60%;
- ciljevi iz ove alineje su nezavisni od obavljanja poslova koje nadzire odgovarajuća kontrolna/nadzorna funkcija;
- lični ciljevi identifikovanog zaposlenog 20%.

Glavni parametri i obrazloženje strukture varijabilnih primanja kao i drugih primanja

Varijabilna primanja zaposlenih koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija zavise od postignutih rezultata te kontrolne funkcije, nezavisno od uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu. Visina varijabilnog dijela zarade identifikovanog zaposlenog za svaku pojedinačnu poslovnu godinu utvrđuje se u skladu sa Politikom primanja, u zavisnosti od ispunjenosti postavljenih ciljeva.

Maksimalni iznos varijabilnog dijela zarade identifikovanog zaposlenog za svaku pojedinačnu poslovnu godinu iznosi:

- 6 zarada za identifikovane zaposlene u kategoriji 2,
- 5 zarada za identifikovane zaposlene u kategoriji 3 (nivo rukovođenja - vise rukovodstvo sektora i Savjetnika člana Upravnog odbora),
- 3 zarade za identifikovane zaposlene u kategoriji 3 (nivo rukovođenja – rukovodioci organizacione oblike (Odjeljenje/Filijale)
- 3 zarade za identifikovane zaposlene u kategorijama 4 i 5.

Članovima Nadzornog odbora primanja se utvrđuju skladu sa Odlukom o primanjima i usvojenim odlukama na nivou Grupe.

Prema ovoj Politici, identifikovani zaposleni u NLB Banci ad Podgorica su podijeljeni u sledeće kategorije:

- 1) Članovi Nadzornog odbora
- 2) Članovi Upravnog odbora
- 3) Poslovna funkcija – komercijalni profil i to:
  - i. više rukovodstvo;
  - ii. ostali zaposleni sa ugovorima o radu ili oni zaposleni koji sprovode poslove kojima se utiče na

rizik profila Banke (na primer, zaposleni na poziciji svetnika člana Upravnog odbora ili rukovodioca organizacionog oblika, a koji u skladu sa svojim ovlašćenjima mogu preuzeti određene iz clana 28 Odluka o primanjima u kreditnim insitucijama.

4) Funkcija podrške i to: - više rukovodstvo; - ostali zaposleni sa ugovorima o radu ili oni zaposleni koji sprovode poslove kojima se utiče na rizik profila Banke (na primer, zaposleni na poziciji svetnika člana Upravnog odbora, rukovodioca organizacionog oblika, a koji u skladu sa svojim ovlašćenjima mogu preuzeti određene rizike);

5) Nadzorna ili kontrolna funkcija – zaposleni obuhvaćeni sistemom interne kontrole (interna revizija, funkcija praćenja usklađenosti poslovanja, funkcija kontrole rizika, funkcija sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, funkcija zaštite informacija i podataka o ličnosti.

Ukupni kvantitativni podaci o primanjima, podijeljeni prema oblasti poslovanja
Ukupni kvantitativni podaci o primanjima, podijeljini prema oblastima poslavanja su dati u hiljadama EUR, u tabeli niže:

Oblast poslovanja	Iznos
Ukupna fiksna primanja članova Upravnog i Nadzornog odbora	441
Ukupna fiksna primanja zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije; komercijalni profil	1,085
Ukupna fiksna primanja zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije; profil podrške i kontrolne funkcije	952

Ukupni kvantitativni podaci o primanjima podijeljeni na više rukovodstvo i druge zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucija

Iznosi primanja dodijeljenih za finansijsku godinu, podijeljeno na fiksna primanja, uključujući opis fiksnih komponenti i varijabilna primanja kao i broj zaposlenih kojima su dodijeljena ta primanja

Ukupna fiksna primanja dodijeljena u finansijskoj 2023. godini zaposlenima koji imaju značajan uticaj na rizični profil Banke: 2,479 hiljada EUR.

Fiksna primanja po kategorijama primanja:

Kategorija primanja	Iznos
Zarada i naknada zarada, prekovremeni i praznični rad	2,260
Osiguranje zaposlenih	40
Otpremnina	-
Naknada za članstvo u odborima i pododborima	22
Zimnica	44
Prevoz	22
Dnevnice za službena putovanja	7
Jubilarne nagrade	3

Ostala lična primanja	81
Ukupno	2,479

Broj zaposlenih kojima su dodijeljena fiksna, odnosno varijabilna primanja u 2023. godini je 49 i 48, respektivno. Ukupna varijabilna primanja dodijeljena u finansijskoj 2023. godini iznose 509 hilj. EUR.

Iznosi i oblici dodijeljenih varijabilnih primanja, iskazano posebno za isplate u gotovom novcu, akcije, instrumente povezane sa akcijama i druge vrste, kao i podatke o odloženim primanjima

Podaci o iznosima i oblicima varijabilnih primanja su dati u hiljadama EUR, u tabeli niže:

Oblik primanja	Iznos
Ukupna varijabilna primanja dodijeljena u finansijskoj 2023. godini	544
Varijabilna primanja dodijeljena u finansijskoj 2023. godini u gotovini	425
Varijabilna primanja dodijeljena u finansijskoj 2023. godini u finansijskim instrumentima	120
Iznos varijabilnih primanja koja su dodijeljena u finansijskoj 2023. godini, ali čija je isplata odložena za naredne godine	314
Iznos varijabilnih primanja koja su dodijeljena u finansijskoj 2023. godini u gotovini, ali čija je isplata odložena za naredne godine	195
Iznos varijabilnih primanja koja su dodijeljena u finansijskoj 2023. godini u finansijskim instrumentima, ali čija je isplata odložena za naredne godine	120
Ukupno	1,718

Iznosi odloženih primanja dodijeljen za uspješnost u prethodnim periodima, iskazani posebno za iznos za koji se pravo iz primanja prenosi u finansijsku godinu i iznos za koji se pravo iz primanja prenosi u naredne godine

Iznos varijabilnih primanja koja su dodijeljena za uspješnost u 2019, 2021 i 2022. godini, a čija se isplata odraže za naredne periode iznosi 234 hilj. EUR, 240 hilj. EUR, odnosno 312 hilj. EUR, respektivno.

Iznosi odloženih primanja za koje se pravo prenosi u finansijsku godinu, isplaćenih tokom finansijske godine kao i umanjenih na osnovu usklađivanja sa uspješnošću

Iznos varijabilnih primanja koja su dodijeljena za uspješnost u 2021, odnosno 2022. godini, a koja su isplaćena u finansijskoj 2023. godini iznose 32 hilj. EUR, odnosno 232 hilj. EUR.

Garantovana varijabilna primanja dodijeljena tokom finansijske godine i broj zaposlenih kojima su ta primanja dodijeljena

Ne postoje garantovana varijabilna primanja dodijeljena tokom finansijske 2023. godine.

Otpremnine dodijeljene u prethodnim periodima koje su isplaćene tokom finansijske godine

Nije bilo otpremnina dodijeljenih u prethodnim periodima zaposlenim koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije koje su isplaćene tokom finansijske 2023. godine.

Broj otpremnina koje su dodijeljene tokom finansijske godine, podijeljeno na otpremnine koje su unaprijed isplaćene i odložene otpremnine, broj korisnika tih isplata i najveća isplata koja je dodijeljena jednom licu

U toku finansijske 2023. godine nije bilo dodjele i isplate otpremine korisnicima koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije. Nije bilo dodijeljenih odloženih otpremnina.

Broj zaposlenih čija primanja iznose 50,000 EUR i više, iskazano u posebnim razredima primanja od 25,000 EUR

Broj zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije čija ukupna primanja su u finansijskoj 2023. godini iznosila preko 50 hiljada EUR je 24 .

Prikazano po razredima primanja (od 25 hiljada EUR):

Razred primanja	Broj zaposlenih
50 hiljada EUR ili preko 50 hiljada EUR	24
75 hiljada EUR ili preko 75 hiljada EUR	7
100 hiljada EUR ili preko 100 hiljada EUR	4
125 hiljada EUR ili preko 125 hiljada EUR	1
150 hiljada EUR ili preko 150 hiljada EUR	1
175 hiljada EUR ili preko 175 hiljada EUR	1
200 hiljada EUR ili preko 200 hiljada EUR	1
225 hiljada EUR ili preko 225 hiljada EUR	0

Kvantitativni podaci o primanjima organa upravljanja

Kvantitativni podaci o primanjima organa upravljanja su prezentovani u okviru poglavlja Kvantitativni podaci o primanjima, podijeljeni prema oblasti poslovanja.

18. Podaci o koeficijenu finansijskog leveridža

Podaci o koeficijentu finansijskog leveridža, kao i mjerama ukupne izloženosti izračunatih u skladu sa članom 496 Odluke o adekvatnosti kapitala su navedeni u poglavlju 14.5.

Za upravljanje rizikom prekomjerenog finansijskog leveridža, Banka primijenjuje sljedeće

aktivnosti i mjere:

- diverzifikacija portfolija,
- izbor visokokvalitetnih klijenata u postupku odobrenja plasmana,
- adekvatna pokrivenost nekvalitetnih (NPL) izloženosti ispravkama vrijednosti,
- adekvatna pokrivenost plasmana sredstvima obezbjeđenja.

Na koeficijent finansijskog leveridža tokom posmatranog perioda uticali su ukupan iznos izloženosti i osnovni kapital Banke. Na ukupan iznos izloženosti, putem diverzifikacije portfolija, Banka utiče na veću primjenu pondera od 35%, 50%, odnosno 75%. Banka upravlja sa osnovnim kapitalom tako što prilikom individualnog odobrenja kredita utvrđuje kapitalni zahtjev u skladu sa postupkom obračuna profitabilnosti po proizvodu.

19. Podaci u vezi zahtjeva za likvidnošću

Obezbjeđivanje optimalne likvidnosti je osnovni uslov za sigurno i efikasno poslovanje banke. Banka mora potrebnu likvidnost ostvariti racionalnim upravljanjem sredstvima i obavezama u cilju održavanja odgovarajućeg srazmjera između likvidne aktive i nestabilne pasive. Banka pozajmljena sredstva mora nabavljati po tržišnoj cijeni, a njihova dospijeca moraju odgovarati dospijecu investiranih sredstava.

Optimalno upravljanje likvidnošću procjenjuje se kroz analizu faktora, kao što su:

- sadašnje / buduće potrebe likvidnosti;
- sadašnji / budući prihodi;
- trenutni / predviđeni kvalitet aktive;
- povećanje / smanjenje izvora finansiranja.

Za potrebe upravljanja likvidnošću, Banka je uspostavila Politiku upravljanja likvidnošću NLB Banke ad Podgorica kojom se definiše rizik likvidnosti, određuju načini i postupci za adekvatno upravljanje i mjerenje rizika likvidnosti, definišu odgovornosti i nadležnosti organa Banke u sistemu upravljanja rizikom likvidnosti, utvrđuje način provjeravanja trenutnog stanja likvidnosti i budućih novčanih tokova, kao i preduzimanje mjera za ostvarivanje ciljeva optimalne likvidnosti banke. Cilj Politike je utvrđivanje okvira za upravljanje rizikom likvidnosti, dok je svrha obezbjeđivanje optimalne likvidnosti.

Donošenje odluka o likvidnosti i finansiranju zasniva se na dobrom razumijevanju trenutne likvidnosne situacije Banke, budućih potreba za likvidnošću, kao i pristupa izvorima finansiranja. To zahtijeva praćenje strukture bilansa stanja, predviđanje potreba za likvidnošću i scenarije, koji omogućavaju predviđanje čitavog spektra potencijalnih nepovoljnih okolnosti.

20. Podaci o primjeni IRB pristupa na kreditni rizik

Banka na datum na koji se radi izvještaj o javnom objavljivanju nije primjenjivala IRB pristup u procesu regulatorne procjene adekvatnosti kapitala na polju kreditnog rizika.

21. Podaci u vezi primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika

21.1. Osnovne karakteristike politika i postupaka za bilansno i vanbilansno netiranje i obim korišćenja ovog tipa zaštite

Iznos bilansnih i vanbilansnih potraživanja obezbijeđen deponovanom gotovinom kod NLB Banke AD Podgorica na 31.12.2023. godine iznosi 9,087 hilj. EUR.

Krovni dokument kojim se uređuje priznavanje i upravljanje kolateralima jeste Procedura za obezbjeđenje plasmana. U ovoj proceduri date su osnovne smjernice uspostavljanja sredstava obezbjeđenja kako bi ta sredstva obezbjeđenja služila osnovnoj svrsi, odnosno ublažavanju kreditnog rizika. Metodologija se naslanja na bazelska načela.

Osnovni princip obezbjeđenja izloženosti je da banka kao primarni izvor naplate uzima kreditnu sposobnost dužnika, a sredstvo obezbjeđenja predstavljaju sekundarni izvor naplate, te ne mogu nadomjestiti procjenu kreditne sposobnosti dužnika.

21.2. Osnovne karakteristike politika i postupaka za vrednovanje prihvatljivog kolaterala i upravljanje tim kolateralom

U skladu sa regulativom i dobrom bankarskom praksom NLB Banka AD Podgorica je uspostavila sistem praćenja i izvještavanja o obezbjeđenjima po fer vrijednosti. Procjena vrijednosti obezbjeđenja se radi uvijek prije odobravanja plasmana i periodično u toku trajanja plasmana (minimum jednom godišnje). Procjene vrijednosti obezbjeđenja za banku vrše ovlašćeni procjenitelji, stalno zaposleni u NLB Banci AD Podgorica, na osnovu interne metodologije, koja je usklađena sa metodologijom na nivou NLB Grupe. Banka takođe angažuje i eksterne procjenitelje, odnosno lica ovlašćena za poslove procjene vrijednosti nekretnina, koji takođe obavljaju procjene u skladu sa međunarodnim standardima iz ove oblasti.

21.3. Opis glavnih vrsta kolaterala koje je kreditna institucija primila u cilju ublažavanja kreditnog rizika

NLB Banka AD Podgorica kao obezbjeđenja po plasmanima prihvata različite oblike materijalnih i ličnih obezbjeđenja. Materijalna obezbjeđenja plasmana predstavljaju obezbjeđenja koja, u slučaju neispunjavanja ugovornih obaveza od strane dužnika, banka ima pravo unovčiti u cilju naplate svojih potraživanja. Lična obezbjeđenja plasmana nastaju onda kada se treće lice (jemac) obaveže da će izmiriti sve obaveze po plasmanu, ukoliko to ne uradi glavni dužnik (zajmoprimac).

Banka posebnu pažnju poklanja adekvatnom obezbjeđenju plasmana, a plasmani mogu biti obezbjeđeni nekim od sljedećih vrsta obezbjeđenja:

- založeni bankovni depoziti (oročeni depoziti, štednja i dr.),
- mjenice,
- založene nepokretnosti,
- založena pokretna imovina,
- zaloga hartija od vrijednosti,
- založeni kuponi investicionih fondova,

- založen investicioni portfolio,
- založena polisa životnog osiguranja,
- zaloga udjela kapitala u društvu,
- zaloga ili ustupanje potraživanja,
- garancija,
- jemstvo (pravno ili fizičko lica),
- osiguranje zaključeno kod osiguravača,
- pismo o namjerama.

Odluka o vrsti obezbjeđenja i pokrivenosti plasmana, tj. odnosu procijenjene vrijednosti obezbjeđenja i visine plasmana, zavisi od ocjene boniteta klijenta i ročnosti plasmana, a donosi se na odgovarajućem nivou odlučivanja u Banci.

21.4. Za jemstva i kreditne derivate koji se koriste kao kreditna zaštita, glavne vrste davaoca jemstava i drugih ugovornih strana u kreditnim derivatima kao i njihovu kreditnu sposobost, koje se koriste u svrhu smanjenja kapitalnih zahtjeva, osim onih koje se koriste kao dio struktura sintetičkih sekjuritizacija

U svrhu smanjenja kapitalnih zahtjeva Banka koristi ona jemstva koja imaju bolji kreditni kvalitet od kreditnog kvaliteta dužnika i u tom smislu u glavnom koristi garancije i druge oblike jemstava država, opština i banaka koje imaju bolji kreditni kvalitet od kreditnog kvaliteta dužnika.

21.5. Podaci o koncentracijama tržišnog i kreditnih rizika u okviru primjenjenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika

Prilikom odobravanja plasmana utvrđuje se rizik poslovanja sa određenim klijentom, odnosno na osnovu sveobuhvatne analize utvrđuje se njegova kreditna spospobnost, odnosno primarni izvori otplate plasmana. Obezbjedenje predstavlja sekundarni izvor otplate, zbog čega se odluke o odobravanju plasmana ne zasnivaju na vrijednosti i kvalitetu obezbjeđenja. Svakako, kvalitet i vrijednost obezbjeđenja značajno utiču na kreditni rizik pojedinog plasmana. U tom smislu, NLB Banka Podgorica je interno propisala minimalne odnose vrijednosti pojedinih vrsta obezbjeđenja i plasmana. Ovi odnosi, definisani su na osnovu iskustva banke i regulatornih usmjerenja, a propisani su Procedurom za obezbjeđenje plasmana i Politikom upravljanja kreditnim rizikom.

U slučaju obezbjeđenja jemstvima i garancijama, posebno je bitan kreditni rizik jemca, odnosno garanta. Zbog toga banka uvijek određuje kreditnu sposobnost davaoca garancije/jemstva, i taj iznos banka uključuje u izloženost prema tom pravnom/fizičkom licu.

Procedura za obezbjeđenje plasmana sadrži detaljne opise procesa uspostavljanja obezbjeđenja, način unovčavanja i prenosa vlasništva i na taj način utiče na minimiziranje operativnog rizika kod kolaterala.

21.6. Kreditna institucija koja izračunava iznos rizikom ponderisanih izloženosti u skladu sa standardizovanim pristupom ili IRB pristupom, dužna je da javno objavi podatke koje se odnose na ukupnu vrijednost izloženosti koja nije pokrivena prihvatljivom kreditnom zaštitom i ukupnu vrijednost izloženosti koja je pokrivena prihvatljivom kreditnom zaštitom nakon primjene korektivnih faktora.

S aspekta kapitalne adekvatnosti po standardizovanom pristupu koji Banka primjenjuje, pod izloženošću koja je pokrivena prihvatljivom kreditnom zaštitom podrazumijevamo izloženosti koje su predmet kreditne zaštite u vidu garancije država ili banaka sa dodijeljenim rejtingom od strane priznate eksterne institucije ili su adekvatno pokrivene sa stambenom ili poslovnom nepokretnošću tako da im se dodjeljuje ponder 0%, 20%, 35% ili 50%. Banka je na 31.12.2023. imala 281,853 hiljada eura bilansnih izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti / rezervacija) koje su adekvatno pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom, dok je za 272,049 hiljada eura bilansnih izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti / rezervacija) s aspekta kapitalne adekvatnosti procijenjeno da nisu pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom. U obračun nisu uzete pozicije novčanih sredstava i računi depozita kod centralnih banaka, izloženosti prema centralnoj vladi i centralnoj banci, jedinicama regionalne i lokalne samouprave, kao ni materijalna i ostala aktiva na koju se primjenjuje ponder od 100%.

U dijelu vanbilansnih izloženosti, ocijenjeno je da su izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti / rezervacija i prije primjene faktora kreditne konverzije) u iznosu od 16,127 hiljada eura pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom, dok izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti / rezervacija i prije primjene faktora kreditne konverzije) u iznosu od 132,346 hiljada eura nisu pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom.

21.7. Odgovarajući faktor konverzije i ublažavanje kreditnog rizika koje je povezano sa izloženošću i učestalost primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika sa efektom zamjene ili bez njega

Banka je na izvještajni datum primjenjivala faktore kreditne konverzije i tehnike ublažavanja kreditnog rizika na način propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija koja je u primjeni od 01.01.2022. Za interne potrebe Banka vrši mjesečni obračun adekvatnosti kapitala i stim u vezi primjenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika, dok izvještaje o adekvatnosti kapitala prema regulatoru sačinjava i šalje kvartalno.

21.8. Za kreditnu instituciju koja izračunava iznose rizikom ponderisanih izloženosti u skladu sa standardizovanim pristupom, iznos bilansnih i vanbilansnih izloženosti prema kategorijama izloženosti prije i poslije primjene faktora konverzije kao i u vezi sa tim ublažavanja kreditnog rizika

Navedeni iznosi su u tabelarnoj formi prikazani pod tačkom 3, Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti.

21.9. Za kreditnu instituciju koja izračunava iznose rizikom ponderisanih izloženosti u skladu sa standardizovanim pristupom, iznos rizikom ponderisanih izloženosti i odnos tog iznosa rizikom ponderisanih izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon primjene odgovarajućeg faktora konverzije i ublažavanja kreditnog rizika povezanog sa izloženošću.

Iznos rizikom ponderisanih izloženosti na datum 31.12.2023. iznosi 401.573 hiljada eura, pri čemu bi da nije bilo efekata primjene odgovarajućih faktora kreditne konverzije i tehnika ublažavanja kreditnog rizika iznosio 672.707 hiljada eura, pa odnos iznosa rizikom ponderisanih izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon primjene odgovarajućih faktora konverzije i ublažavanja kreditnog rizika iznosi 167,57%.

22. Podaci u vezi primjene naprednih pristupa za operativni rizik

NLB Banka AD Podgorica na 31.12.2023. nije primjenjivala jednostavni pristup za potrebe obračuna kapitalnog zahtjeva za operativni rizik.

23. Podaci u vezi primjene internih modela za tržišni rizik

NLB Banka AD Podgorica nije primjenjivala interne modele za tržišni rizik pa ne objavljuje informacije o takvim izloženostima.

24. Izuzeci od obaveze javnog objavljivanja podataka

Kreditna institucija kao razlog neobjavljivanja pojedinih podataka navodi zaštitu podataka o klijentima i zaštitu informacija koje imaju internu primjenu ili su povjerljive.